

Xəbər
General Akif Çovdarovun yan-yanaya 3 villası varmış...
yazısı səh.11-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 13 noyabr 2015-ci il Cümə № 252 (6280) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

Arif Yunus azadlığa, Leyla Yunus həbsxanaya göndərildi

Məhkəmə politoloq barədə gözənilməz qərar çıxardı; Leyla Yunus da azad ediləcəkmi? **Arif Yunus**: "Susan deyiləm..."

yazısı səh.3-də

Alman dəqiqiyyəti Qarabağın açarı ola bilərmi?

yazısı səh.9-da

İqtisadiyyatın xilas yolu-maliyyə amnistiyası

yazısı səh.6-da

Milli Məclisin yeni tərkibi gələn həftə təsdiqlənəcək

yazısı səh.13-də

Rəsmi Bakı "Şərq Tərəfdaşlığı" proqramında iştirakını dayandırmayacaq

yazısı səh.4-də

Əməkdaşımız Kəlbəcərin 80 kilometrliyindəki kənddən yazır

yazısı səh.12-də

Təhsil şöbəsinin müdirini məhkəməyə verən həbs olundu

yazısı səh.15-də

Azərbaycan yenidən İran və Rusiya arasında "sendviç" olur

yazısı səh.10-da

Azərbaycanın informasiya məkanı təhlükədə

yazısı səh.4-də

BMT-də Azərbaycanla bağlı dinləmələr: iqtidar nə edəcək?

yazısı səh.10-da

Biznesə qurşanan, xaricə üz tutan məmurlar...

yazısı səh.11-də

Rabitə və yüksək texnologiyalar naziri də işdən qovuldu

ƏLİ ABBASOV BİTİRƏN ŞOK SƏBƏB

Sabiq nazir istintaqa çağırılarda və ondan hesab sorulanda, nazirlikdə baş verənlərə nəzarəti itirdiyini etiraf etməyə məcbur olub; məlum olub ki, əsas qərarları aparat rəhbəri Vidadi Zeynalov verib və nazir buna qarşı çıxmağa cəsəret etməyib; təhsil naziri də ciddi kadr dəyişikliyinə başladı-proses davam edəcək...

Əli Abbasov

yazısı səh.5-də

Vaşinqton-Ankara-Bakı üç paytaxta qarşı

ABŞ-Türkiyə müttəfiqliyi yeni mərhələyə adlayır; region uğrunda Rusiya və İranın güclənən rəqabəti Amerikanın öz müttəfiqlərinə ehtiyacını artırıb; Azərbaycan yeni çağırışlarla üz-üzə...

yazısı səh.8-də

Fəzail İbrahimli

Həbs edilən MTN polkovniki deputatın qudasıdır

yazısı səh.6-da

Məmməd İbrahim

Əli Kərimlinin müşavirinə qarşı yeni ittiham aranı qatdı

yazısı səh.3-də

Mehman Əliyev

Mehman Əliyev Moskvaya intensivləşən səfərlərin pərdəarxasını şərh etdi

yazısı səh.7-də

Prezidentə BMT-nin Əhali Fondunun mükafatı təqdim olunub

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Əhali Fondunun icraçı direktoru, BMT baş katibinin müavini Babatunde Osotimehinin qəbul edib. APA-nın məlumatına görə, BMT ilə uğurlu əməkdaşlığa görə dövlət başçısına minnətdarlığını bildiren B. Osotimehin əlaqələrimizin inkişaf etdirilməsinə Azərbaycan hökuməti tərəfindən yaradılan şəraitdən məmnunluğunu ifadə edib.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın BMT və onun ayrı-ayrı təsisatları ilə əməkdaşlığı müxtəlif sahələrdə genişləndirməkdə maraqlı olduğunu deyib.

Sonra B. Osotimehin BMT-nin 1994-cü ildə Qahirədə keçirilən əhali və inkişaf üzrə Beynəlxalq konfransından irəli gələn məsələlərin reallaşdırılmasında siyasi iradə, yorulmaz fəaliyyət və böyük səylər göstərdiyinə, eləcə də Davamlı İnkişaf Proqramının Azərbaycanda dəstəklənməsi, o cümlədən qadınların və gənclərin sağlam həyat şəraiti imkanlarının genişləndirilməsi istiqamətindəki xidmətlərinə görə BMT-nin Əhali Fondu adından mükafatı prezident İlham Əliyevə təqdim edib.

Gömrükdə əməliyyat: həbs edilənlər var

Irandan gələn Azərbaycan vətəndaşı narkotiklə yaxalanıb. Dövlət Gömrük Komitəsi bildirir ki, Əkbər Məmmədova məxsus sellofan torbanın içərisindəki plastik qabda 1500 ml həcmində metadon məhlul aşkarlanıb.

O, Biləsuvar Gömrük İdarəsinin Qoşa Təpə gömrük postunda saxlanılıb.

İrandan gələn digər Azərbaycan vətəndaşı Əhməd Məmmədova məxsus sellofan torbada olan və üzərində "20 Eff. Tablets VITAMİN C" sözləri yazılmış dərman qutusunda isə 99 ədəd həbdən ibarət metadon preparatı aşkar edilib.

Beləliklə, bir qəbilden olan malın digər şəkllə salınaraq gömrük nəzarətindən keçirilməsinə cəhdin qarşısı alınır.

"Bizim üçün" siyasi məhbus anlayışı yoxdur

Bizim üçün "siyasi məhbus" ifadəsi anlayışı ümumiyyətlə yoxdur. Ombudsman ədalətli və qərəzsiz şəkildə hər bir kəsin hüquqlarının müdafiəsi ilə məşğuldur. APA xəbər verir ki, bunu Azərbaycanın İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) Elmira Süleymanova deyib.

Ombudsman bildirib ki, saxlanılan şəxslərlə bağlı mətbuatda narahətədi yazılar çap olunanda Ombudsman Aparatının əməkdaşları mütləq şəkildə həmin şəxslərlə görüşür: "Biz onların saxlanma şəraitini və ehtiyaclarını öyrənirik. Bizim səlahiyyətimizdə olan məsələlər həll olunur".

E. Süleymanova qeyd edib ki, Arif Yunusun saxlanma şəraiti ilə bağlı heç bir şikayəti yoxdur: "Leyla Yunusla da, Arif Yunusla da görüşmüşük. 2-3 dəfə özüm görüşmüşəm. Şəxsin onun saxlanma şəraiti ilə bağlı şikayəti və bizə müraciəti olmayıb. Hansısa qəzetləri istəyib və digər məsələlər həll olunub".

Ombudsman onu da qeyd edib ki, bu gün Cenevrədə BMT-nin İlgəncələrə Qarşı Komitəsində Azərbaycan dövlətinin illik hesabatı dinlənilir.

"Elm" tədris mərkəzi MAGIC LANGUAGES

- Ali məktəblər xarici dillər
- kompyuter kursları
- Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
- 1.C. mühasibat - anbar - bank işi
- Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə
- Sürücülük kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 mert. R.Rüstəmov-44

Tel./Faks: (012) 421-10-46; 408-44-43;

Mob: (055) 660-60-95; (050) 203-55-95

Ünvan: 2. «İnşaatçılar» metrosu 60 metr. «İran» klinikasının yanı

Tel./Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74;

"Qaya Mətbuat Yayımı" MMC!

- İtənillən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:
- Əgər siz qəzet və jurnalların rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;
- Mətbuatı sıldıqdan sonar abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;

- Tirajınızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etmək;

Ən başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan

"Yeni Mesavat" - 0.40 AZN

və bundan əlavə 2500 adda yerli

və xarici nəşrlər.

- Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil,

Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:

Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22

- Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qəbul olunur:

RYTN-də yoxlamalar və həbslər

Baş prokuror yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsi Rəhbərliyi və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyində (RYTN) yoxlamalar aparılır.

APA-nın əldə etdiyi məlumata görə, nazirlikdə həyata keçirilən yoxlamalar nəticəsində ciddi qanun pozuntuları və korrupsiya faktları aşkar edilib. İlk araşdırmalar nəticəsində məlum olub ki, RYTN-də rüsvətxorluq, korrupsiya, dövlət əmlakının mənimlənməsi kimi qanunazidd fəaliyyət geniş vüsət alıb. Mənimləmələrdə yalnız RYTN rəhbərliyi deyil, MTN "generalları" da yaxından iştirak edib, bu qanunsuz əməllər çox vaxt onların bilavasitə göstərişi ilə həyata keçirilib. Nəticədə vətəndaşlara və dövlət büdcəsinə külli miqdarda ziyan dəyib. Nazirlikdə həyata keçirilən yoxlamalarla əlaqədar əksər sənədləşmə işləri dayanır. Aşkarlanmış korrupsiya faktları ilə bağlı Baş Prokurorluqda cinayət işi başlanıb.

Başlanmış cinayət işi üzrə nazirliyin 10-dan çox əməkdaşı

barəsində həbs-qətimkan tədbiri seçilib.

Həbs edilənlər arasında nazirliyin aparat rəhbəri Vidadi Zeynalov, Beynəlxalq Əlaqələr

ve Hesablama Mərkəzinin direktoru Cəmil Cəfərov, Bakı Telefon Rabitəsi İstehsalat Birliyinin baş direktoru Beytulla Hüseyinov, "Azərpoçt" MMC-nin baş direktoru Qəmbər Bəybalayev, Mühafizə İdarəsinin rəis müavini Vəli Mahmudov, "Aztelekom" İstehsalat Birliyinin baş mühasibi Oqtay Rüstəmov var.

Eyni zamanda nazirliyin tikinti ilə bağlı sifarişlərini yerinə yetirən podratçı təşkilatın rəhbəri Namazət Məmmədov da həbs edilib.

Həbs edilənlər Bakı İstintaq baş direktoru Qəmbər Bəybalayev, Təcridxanasında saxlanılırlar.

MTN əməliyyat keçirdi: iki nəfər saxlanıldı

Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi (MTN) tərəfindən həyata keçirilmiş əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində qaçaqmalçılıq yolu ilə, yəni gömrük sərhədindən gömrük nəzarətindən kənar külli miqdarda narkotik vasitə olan - 4 kiloqram 821 qram heroinin qanunsuz daşınmasının qarşısı alınır.

Cəlilabad rayon sakinləri Yunusov Cəmil Şadyar oğlu və Seyfullayev İlham Sultanağa oğlu şübhəli şəxs qismində tutulublar.

Bu barədə sayta MTN-in İctimai Əlaqələr İdarəsindən bildirilib.

Hazırda faktla bağlı araşdırmalar aparılır.

Bacısının başını kəsən qız psixiatriya xəstəxanasına göndərildi

Noyabrın 12-də Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində 1993-cü il təvəllüdü Günel Etibar qızı Nuriyevanın qətlinə təqsirləndirilən bacısı, 1995-ci il təvəllüdü Pərvanə Etibar qızı Nuriyevanın cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi başa çatıb.

Hakim Eldar İsmayilovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə qərar qəbul edilib.

Beləliklə, P.Nuriyeva barəsində məcburi xarakterli tibbi tədbirlərin tətbiq edilməsi ilə bağlı qərar çıxarılıb. O, müalicə edilməsi üçün Səhiyyə Nazirliyinin 1 sayılı Respublika Psixiatriya Xəstəxanasına göndərilib ("Report").

Qeyd edək ki, hadisə 2014-cü ilin oktyabr ayında baş verib. Bakının Xətai rayonunda 20 yaşlı Günel Nuriyeva yaşadığı Xudu Məmmədov küçəsi-18 ünvanında özündən iki yaş kiçik olan bacısı Pərvanə Nuriyeva tərəfindən qətlə yetirilib. P.Nuriyeva mübahisə zamanında bacısı G.Nuriyevaya 22 bıçaq zərbəsi vurub və daha sonra başını kəsib. O, Cinayət Məcəlləsinin 120.1-ci (qəsdən adamöldürmə, yəni digər şəxsi qəsdən həyatdan məhrum etmə) maddəsi ilə ittiham olunur.

Nuriyeva bacılarının atası Etibar Nuriyevin biznesmen olduğu bildirilir.

Ukrayna parlamenti Kırım tatarlarının deportasiyasını soyqırım kimi tanıyıb

Ukrayna Ali Rəyasət Kırım tatarlarının 1944-cü ilin mayında deportasiyasını soyqırım kimi tanıyıb. APA-nın Ukrayna mətbuatına istinadən verdiyi məlumata görə, müvafiq qərarın lehinə 245 deputat səs verib.

Qərar layihəsində qeyd olunub ki, SSRİ Dövlət Müdafiə Komitəsinin 1944-cü ildə qəbul etdiyi qərarlar nəticəsində 180 min Kırım tatarı vətəninə tərk etmək məcburiyyətində qalıb. Deportasiya siyasəti nəticəsində yarımadadan köçürülənlərin 46 faizi ölüb.

Avropa Məhkəməsində Mirzə Sakitlə bağlı ilkin qərar verildi

Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinin (AIHM) Palatası "Azadlıq" qəzetinin keçmiş əməkdaşı Sakit Zahidovun (Mirzə Sakit) ərizəsi ilə bağlı ilkin qərar çıxarıb. APA-nın məlumatına görə, məhkəmə ona qarşı Avropa İnsan Haqları Konvensiyasının istintaqın ədalətli aparılmasını əks etdirən 6-cı maddəsinin pozulmasını təsdiqləyib.

AIHM həmçinin 9 min avro dəyərində mənəvi və 3, 048 avro dəyərində digər xərclər üçün təzminatla bağlı qərar çıxarıb.

Qeyd edək ki, S. Zahidov hazırda Belçikada yaşayır.

Emin Hüseyinov İsveçrədən siyasi sığınacaq aldı

Reportyorların Azadlığı və Təhlükəsizliyi İnstitutunun (RATI) keçmiş rəhbəri, hüquq müdafiəçisi Emin Hüseyinov İsveçrədən siyasi sığınacaq alıb.

Virtuallaz.org saytı İsveçrə mənbələrinə istinadən xəbər verir ki, Emin Hüseyinovun vəkil Marsel Basonnet onun müdafiə etdiyi şəxsin Miqrasiya məsələləri üzrə Dövlət Katibliyindən (SEM) siyasi sığınacaq barədə müsbət cavab aldığı açıqlayıb.

İsveçrə hökuməti Hüseyinova "öz ölkəsindəki siyasi vəziyyətdən qorunmaq" statusu verib.

Emin Hüseyinov 2014-cü ilin avqustunda RATI-nin ofisində axtarış aparılarkən Bakıda İsveçrə səfirliyinin binasına sığınmışdı. Onun İsveçrə səfirliyinin binasında olduğu bir neçə aydan sonra rəsmən təsdiqlənib.

Bu ilin iyununda Bakıda İ Avropa Oyunlarının açılış mərasimində qatılan İsveçrənin xarici işlər naziri Didye Burkhalterin xahişi ilə E.Hüseyinovun səfirliyə və Azərbaycana tərk etməsinə icazə verilib.

O, İsveçrə xarici işlər nazirinin təyarrəsində bu ölkəyə aparılıb və orada humanitar əsaslarla bir neçə aylıq yaşayış icazəsi alıb. Daha sonra qaçaqın statusu almaq üçün İsveçrə hökumətinə müraciət edib.

E.Hüseyinov vergidən yayınmaqda ittiham olunurdu. Azərbaycan hökuməti ilə anlaşmaya əsasən İsveçrə hökuməti onun vergi borcunu da ödəyib.

Nazir idarə rəisini işdən çıxardı

Sumqayıt Şəhər Mədəniyyət və Turizm İdarəsinin rəisi Namiq Qafarov öz ərizəsi ilə tutduğu vəzifədən azad edilib.

Bu barədə Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin İnformasiya və İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri Vüqar Şıxəmmədov bildirib.

Şöbə müdiri N.Qafarovun dövlət qulluqçusu kimi öz işinin öhdəsindən layiqincə gəldiyini bildirdi: "O, uzun illər mədəniyyət sahəsində çalışıb və vəzifəsinin öhdəsindən bacarıqla gəlib ("Report").

Vəzifəsindən öz ərizəsinə uyğun olaraq gedib. Gələcəkdə arzusu olsa, nazirliyin strukturunda müvafiq işlə təmin oluna bilər".

V.Şıxəmmədov Sumqayıt Şəhər Mədəniyyət və Turizm İdarəsinə yeni rəis təyinatı olmadığını da əlavə edib.

**Yazarımız
Tofiq
Yaqubluya
Azadlıq!**

Noyabrın 12-də Bakı Apelyasiya Məhkəməsində Sülh və Demokratiya İnstitutunun rəhbəri Leyla Yunus və həyat yoldaşı, politoloq Arif Yunusun növbəti məhkəmələri olub. Prosesin sonu gözlənilməz qərarla yadda qalıb. Belə ki, heç kəsin gözləmədiyi halda məhkəmə A.Yunusun azadlığa buraxılması barədə qərar çıxarıb. Politoloq ölkəni tərk etməmək şərti ilə məhkəmə zalından azad edilib.

Xatırladaq ki, oktyabrın 30-da A.Yunusun səhhəti kəskin şəkildə pisləşmişdi. Nəticədə o, Penitensiar Xidmətin müalicə müəssisəsinə köçürülmüşdü. Lakin onun vəziyyəti getdikcə ağırlaşmış, noyabrın 6-dan etibarən A.Yunus dərman qəbul etməkdən imtina etmişdi. Məhz buna görə MTN və Ədliyyə Nazirliyinin Baş Tibb İdarəsi onun təzyiqinin aşağı salınmasının mümkün olmamasını əsas götürərək, məhkəmədən onun məsələsinə baxılmasını xahiş etmişdi. Hakim də bu xahişə uyğun olaraq, belə bir qərar çıxarıb.

Qərardan sonra A.Yunus məhkəmə binası önünə toplaşan jurnalistlərin suallarını cavablandırıb. O, barəsində çıxarılan qərara belə reaksiya verib: "Noyabrın 6-dan başlayaraq aclıq elan etdim. Almaniyadan gətirilmiş xüsusi dərmanlar qəbul edirdim. Hazırda əsas tələbim odur ki, həyat yoldaşıma qarşı işgəncələrə son qoyulsun. Hər gün ona əziyyət verir, döyür, incidirlər. O, yaşlı qadındır. Dekabrın 21-də 60 yaşını tamam olacaq. Son illərdə onun üzərində 6 dəfə əməliyyat aparılıb. İndiki durumu onun gözlərinə təsir edir. Leyla xanım ən yaxşı xəstəxanada müalicə olursa belə, ən azı üç il ərzində vəziyyəti ağır olacaq. O, kor da ola bilər. Aclıq etməkdə tələbim o idi ki, Leyla xanım azadlığa buraxılsın. Onun vəziyyəti mənədən dəfələrlə pisdir. Azərbaycanca tez-tez milli dəyərlərdən danışirlər. Burada söhbət yaşlı xəstə qadının həbsdə saxlanılmasından gedir. O, mütləq azad edilməlidir. Mənim bir silahım var, o da dilimdir. Susan deyiləm".

A.Yunus həyat yoldaşının onun barəsində çıxan qərara necə münasibət göstərməsi barədə də danışdı: "Məhkəmə zalına gətirildiyimiz ilk dəqiqədən Leyla xanım ağlayırdı. O, azadlığa buraxılacağına inanmır. Onu aldadıb qadın koloniyasına aparmaq istəyirlər. Orada vəziyyət həddindən artıq pisdir. Leyla xanım isə

Arif Yunus azadlığa, Leyla Yunus həbsxanaya göndərildi

Novella Cəfəroğlu: "Qarşıdakı ayyarımda məhbusların hamısı azadlığa çıxacaq..."

ağır xəstədir. Onu koloniyaya göndərməklə, əslinə qalasa, ölməyə göndərlirlər. Belə vəziyyətdə susa bilmərəm. Aclığa başlayanda demişdim ki, onunla 37 ildir birlikdə yaşayırdıq, onu satan deyiləm. Onu da demişdim ki, kolona məni göndərsinlər, amma onu azad etsinlər. Biz azərbaycanlıyıqsa, qadınlara hörmət etməliyik".

A.Yunusun vəkili Elçin Sadıqov qərarın onlar üçün gözlənilməz olduğunu söylədi: "Bu qərar bizim üçün gözlənilməz oldu. Bu qərarın verilməsi çox vacib idi. İkisi barədə də bu qərar verilməli idi. Hər ikisi barəsində vəsatət qaldırılmışdı ki, həbs-qətimkan tədbiri dəyişdirilsin. Amma məhkəmə bildirdi ki, yalnız Arif Yunusla bağlı Ədliyyə Nazirliyinin aidiyyəti orqanı müraciət edib. Bu qərarı ədalətsiz hesab edirik. Belə bir qərarın verilməsini gözləyirik. Qeyd edim ki, bu, sadəcə, həbs-qətimkan tədbirinin dəyişdirilməsidir. Ümid edirik ki, onlar barəsində çıxarılmış hökm də gələcəkdə ləğv olunacaq, bəraət veriləcək. Növbəti məhkəmə prosesi dekabrın 7-si saat 15:00-a təyin olundu. Leyla xanımla bağlı qərarı gələcək

Günün içindən

göstərəcək. Apelyasiya şikayəti ilə bağlı ilkin baxış iclası noyabrın 5-də keçirilmişdi. İndi bu prosesin belə uzun müddətə təxirə salınmasını ədalətli hesab etmirik. Leyla xanım həyat yoldaşının azadlığa çıxmasına çox sevinirdi. Arif Yunus bir müddət içəridən çıxmaq istəməirdi. Deyirdi ki, həyat yoldaşım burada qala-qala mən azadlığa çıxa bilmərəm. Təbii ki, ona qaydalar izah olundu. Nəzarətçilər bir müddətdən sonra onu razı sala bildilər".

Hüquq müdafiəçisi Novella Cəfəroğlu bu qərarı əvvəlcədən gözlədiklərini qeyd etdi: "Arif Yunus xəstə idi. Onun məsələsini qaldırmışdıq. Ciddi məşğul olurdular. Daxili işlər naziri ilə görüşəndə də bu məsələni qaldırmışdıq. Üzümüzə gələn ayyarımda məhbusların hamısı azadlığa çıxacaq. Hər şeyi gözləyək, sonu yaxşı olacaq. Bundan sonra inanıram ki, Azərbaycana qarşı xaricdən təzyiqlər olmayacaq. Bu qərar hakimiyyətin iradəsi ilə verildi. Məhbusların hamısının azadlığa çıxmalarının şahidi olacağıq. Hökumətimizin güclü iradəsi buna imkan verəcək. Yeni ildə olacaq əfvlə çox məhbus azad olunacaq".

Ölkə müxalifətinin də gözlənilməz məhkəmə qərarına münasibətlərini öyrəndik. Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə hakimiyyətin artıq bəzi məsələlərdə güzəştə getdiyini bildirdi: "Cərəyan edən hadisələr artıq bəzi pəncərələri açır. Hakimiyyət də bəzi məsələlərdə güzəştə getməyə məcbur olur. Amma təzyiqin bu qərara təsir etdiyini düşünmürəm. Çünki Arif Yunus həbs edilən vaxt təzyiqlər indikindən güclü idi. Hesab edirəm ki, məhbusların azad edilməsi prosesi davam edəcək. Məhkəmə və digər yollarla onların bəziləri azad ediləcəklər".

AXCP sədri Mirmahmud Mirəlioğlu qərarın gözlənilən olduğunu qeyd etdi: "Kütləvi şəkildə məhbusların hamısı azadlığa çıxmalıdır. Bu qərarın seçkilərdən sonra verilməsi təsadüf deyil, bir reallıqdır. Planlaşdırılma bunlar var idi. Bu işdə kimin əməyi varsa, hər kəsə təşəkkür edirəm".

Xatırladaq ki, Arif Yunus 2014-cü il avqustun 5-də həbs edilib. Bundan bir həftə əvvəl isə həyat yoldaşı, hüquq müdafiəçisi Leyla Yunus həbs edilib. Leyla və Arif Yunuslar 2015-ci il avqustun 13-də Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin hökmü ilə 8 il yarım və 7 il müddətinə azadlıqdan məhrum ediliblər. Onlar qanunsuz sahibkarlıq, vergilərdən yayınma və digər iqtisadi cinayətlərdə ittiham olunurlar. Onlara qarşı dövlətə xəyanət ittihamı ayrıca icraata götürülüb. Beynəlxalq "Amnesty International" təşkilatı onları vicdan məhbusu kimi tanıyır.

□ Cavansir ABBASLI

Məmməd İbrahim

Əli Kərimlinin müşavirinə qarşı yeni ittiham aranı qatdı

Daha iki cəbhəçi müşavirdən şikayətçi oldu; M.İbrahim onları tanımadığını bildirir; sosial şəbəkələrdə cəbhəçilər arasında yeni narazılıq dalğası başlayıb

AXCP sədrinin həbsdəki müşaviri Məmməd İbrahimiə qarşı yeni ittiham irəli sürülüb. Qərar ona hazırda saxlanıldığı Şüvəlandakı 3 saylı istintaq təcridxanasında elan olunub. Partiya funksioneri Cinayət Məcəlləsinin 221.2.2-ci (vəzifəsini yerinə yetirən və ya ictimai qaydanın pozulmasının qarşısını alan hakimiyyət nümayəndəsi, yaxud digər şəxsə müqavimət göstərməklə xuliqanlıq) maddəsi ilə təqsirləndirilir.

Qeyd edək ki, M.İbrahim sentyabrın 30-da digər AXCP üzvü Mikayıl Quliyevin şikayəti əsasında həbs edilmişdi. Partiya daxilində aylan öncədən başlamış narazılıqlarla əlaqədar onlar arasında insident yaşanmış, M.Quliyev müşavirin onu döyməsi ilə bağlı polisə şikayət etmişdi. Nəticədə Nərimanov Rayon Məhkəməsi Əli Kərimlinin müşaviri barəsində iki aylıq həbs-qətimkan tədbiri seçmişdi. M.İbrahimin işi təkə yeni irəli sürülmüş ittihamla ağırlaşmayıb, eyni zamanda daha iki nəfər ondan şikayətçi olub. Bu şəxslər dava baş verən zaman orada olan, tərəfləri ayıran Oruc Vəliyev və Məhəmməd Qurbanovdur. Onlar iddia edirlər ki, davam baş verən zaman M.İbrahim onlara da fiziki zorakılıq tətbiq edib, ictimai qaydanı pozub.

AXCP sədrinin müşavirinin vəkili Yalçın İmanov mətbuata açıqlamasında bildirib ki, hüquqlarını müdafiə etdiyi şəxs iki əlavə şikayətçini tanıyır. Müşavir təcridxanada yazdığı protokolda da bu şəxsləri tanımadığını qeyd edib.

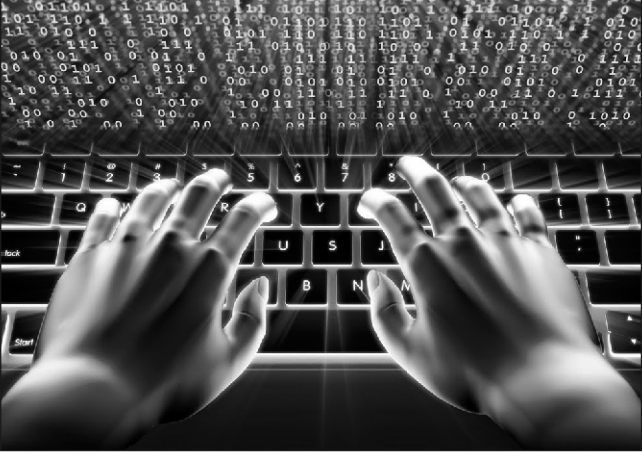
Bütün bunlar sosial şəbəkələrdə yeni narazılıq dalğasının başlanmasına səbəb olub. AXCP-nin Əli Kərimli və Razi Nurullayev qanadları arasında söz savaşı başlayıb. Tərəflər bir-birlərinin ünvanına ağır ittihamlar səsləndirirlər. Xüsusilə Ə.Kərimli qanadı bu prosədə daha fəal görünür. Onlar M.İbrahimin məhz əks düşərgənin xüsusi planı əsasında həbs edildiyini iddia edirlər. Müşavirdən şikayətçi olan şəxslərin də yeni AXCP tərəfindən təşkil olunduğunu bildirirlər. Hər keçən gün təhqir, tənqid dolu iddiaların, ittihamların sayı artmaqdadır.

M.İbrahimdən şikayətçi olan Mikayıl Quliyev müşavirə qarşı irəli sürülmüş yeni ittihamın doğru olduğunu, şikayətini geri götürməyəcəyini bildirdi: "Qanun çərçivəsində nə tələb olunursa, onu da edirlər. İstintaqın gedişindən razıyam. Sona qədər getməkdə israrlıyam. Ölmək var, dönmək yoxdur. Məndən başqa şikayətçi olan Oruc Vəliyev və Məhəmməd Qurbanovu tanıyıram. Hadisə olan vaxt onların ikisi də orada idilər. Məmməd İbrahim onları da vurdu. Yalandan danışmaq onların peşəsidir. Yalandan deyirlər ki, o şəxsləri tanıyırdıq. Özlərini təmizə çıxarmaq istəyirlər. Məmməd İbrahim şəxsən onları tanıyır, sadəcə, boynundan atır. Əli Kərimli tərəfdarları İbrahimi müdafiə etmək üçün əllərindən gələni edirlər. İstintaqın nəticələrini gözləyirəm".

M.Quliyev əks tərəfin onunla barışmaq istədiyini də qeyd etdi: "Yanıma iki nəfər göndərmişdilər. Barışmaq istəyirdilər. Amma razı olmadım. Məmməd İbrahimi eyni rayondanam. Onu tanıyanlar məni də tanıyırlar. Ərizəmi geri götürmək üçün xahiş edirlər. Amma sona qədər şikayətimdən geri çəkilməyəcəm".

Sonda onu da qeyd edək ki, Əli Kərimlinin müşaviri indiyə qədər Cinayət Məcəlləsinin yalnız 221.1-ci (xuliqanlıq) maddəsi ilə təqsirləndirilmişdi. Bu maddədə 160 saatdan 200 saatadək ictimai işlər və ya bir ilədək islah işləri, yaxud da bir ilə qədər azadlıqdan məhrumetmə cəzası nəzərdə tutulurdu. M.İbrahimiə qarşı yeni sürülən CM-in 221.2.2-ci maddəsində isə iki ilədək islah işləri və ya beş ilə qədər azadlıqdan məhrumetmə cəzası nəzərdə tutulur.

□ Cavansir ABBASLI

Rusiyanın "VimpelCom" telekommunikasiya şirkətinin Gürcüstanın "Qafqaz Online" şirkətinin səhmlərini alması haqqında xəbərlərin mətbuatda yer alması Azərbaycanın internet təhlükəsizliyi məsələsini gündəmə gətirib. Mətbuatda Rusiyanın Azərbaycan internet xəttinə nəzarət etməsi ölkənin informasiya təhlükəsizliyinə təhdid kimi qiymətləndirilir.

İddia edilir ki, Rusiya bu razılaşmanı imzalamaqla 1200 kilometr uzunluğunda internet şəbəkəsinə nəzarəti həyata keçirmək şansını qazanacaq ki, buraya Azərbaycanı internetlə təmin edən optik lifli kabel xətti də daxildir.

Məlumat görə, ilkin mərhələdə şirkətin hissələrinin 5% -nin alınması nəzərdə tutulur. Məsələ ilə bağlı Rusiya şirkəti məlumat verməyə də, "Qafqaz Online"-nin təsisçisi Mamiya Sanadiradze şirkətlər arasında danışıqlar aparıldığını təsdiqləyib.

Razılaşma baş tutsa, bu kabel vasitəsilə Rusiya Ermənistan internetinin 85 faizinə, Azərbaycan internetinin 50 faizinə, Gürcüstanın 55 faizinə nəzarət imkanını ələ alır.

"Yeni MəsəVət"ə açıqlamasında mətbuatda səslənən iddiaları dəyərləndirən politoloq Ərəstun Oruclu dedi ki, bu durum informasiya təhlükəsizliyi baxımından təhlükəlidir: "Siyasi danışıqlardan tutmuş, iqtisadi-maliyyə əməliyyatlarına qədər hər şey internet üzərindən həyata keçirilir. Bu səbəbdən də in-

ternetə nəzarət bu proseslərə nəzarət imkanı da verir.

Bu həm də ölkəyə internetin daxil olduğu kanala nəzarətdir. Yeni istənilən vaxt müəyyən problemlər yaratmaq, internetin verilməsində maneələr yaratmaq, internetin sürətini azaltmaq vasitəsilə təhdid etmək və sair mümkündür.

Ancaq mən belə düşünürəm ki, məsələ təkcə bundan ibarət deyil. Burada biznes maraqları da var. Biznes baxımından bu cür yatırımlar perspektivli investisiya sayılır. Ancaq istənilən halda, Azərbaycan internetinin gəlidiyi kabelin 50 faizinin Rusiyanın nəzarətində olması siyasi və milli təhlükəsizlik baxımından əlverişli deyil. Düzdür, internetə digər ölkələrin də, əsasən də ABŞ-ın nəzarət imkanı var. Lakin hazırkı siyasi prosesləri nəzərə alsaq, ABŞ-dan Azərbaycana hər hansı təhdid gözlənilmir. ABŞ ən pis halda Azərbaycandan insan haqlarına hörmətlə yanaşmağı tələb edir. Rusiya isə Azərbaycanı Gömrük İttifaqına, Avrasiya Birliyinə daxil olmağa məcbur edə

Azərbaycanın informasiya məkanını təhlükədə

Ərəstun Oruclu: "Bu o deməkdir ki, istənilən informasiyanı dinləmək, internetin verilməsində maneələr yaratmaq Rusiyanın əlindədir"

bilər. Ona görə də internet şəbəkəsinin Rusiyanın əlində olması bu, dövlətin Azərbaycana təsir imkanlarını da artırır. Mənim fikrimcə, bu Azərbaycanın təhlükəsizliyi və dövlət maraqları baxımından əlverişli təşəbbüs deyil".

Politoloqun fikrincə, bu, sadə insanların da informasiya hüququ üçün təhlükəlidir: "Bunun üçün təkcə internet kabelinə nəzarət deyil, başqa imkanlar da var. Ancaq təbii ki, həmin kabelin daxilində ayrıca internet kanalları da var ki, sırf dövlət qurumlarının, yüksək rütbəli şəxslərin yazışmaları üçün nəzərdə tutulub. Bu baxımdan dövlətin təhlükəsizliyi daha çox təhdid olunur".

Internet üzrə mütəxəssis Vahid Qasimov da təsdiqləyib ki, texniki baxımdan kabel xətti vasitəsilə yazışmalara və telefon danışıqlarına nəzarət etmək mümkündür: "Bu yolla informasiyalara nəzarət etmək nəzəri baxımdan mümkündür. Ancaq bu məsələnin bu qədər qabardılması anlaşılan deyil. İndiyə kimi əgər bu, Gürcüstanın nəzarətində idisə və sizi narahat etmətdisə, indi Rusiyanın nəzarətinə keçməsi nə üçün narahat edirdi? Əgər Rusiyanın nəzarətində olması təhlükədirsə, Azərbaycan interneti "Delta Te-

Ərəstun Oruclu

lekom"dan alır və bu da Rusiyanın internet provayderidir. Azərbaycanın bütün interneti onsuz da Rusiyadan gəlir. Yeni Rusiya təhlükəsizlik orqanları Azərbaycanda yazışmalara nəzarət etmək istəsələr, bu yolla nəzarət edə bilərlər. Üçüncü bir tərəfdən, müasir texnologiyalar o qədər də primitiv deyil ki, onlar açıq şəkildə informasiyanı ötürsünlər və buna sadə yolla kabeldən nəzarət etmək mümkün olsun. Çünki lazım olan informasiyaların hamısı kodlaşdırılmış şəkildə ötürülür. Ona görə də kanala nəzarət edən şəxs informasiyanı əldə etsə belə, kodlaşdırılmış şəkildə göndərilirdi üçün şifrəli mətni açmalı olacaq. Bunun üçün həddindən artıq xüsusi

imkanlar olmalıdır ki, həmin informasiyalar oxuna bilsin. Bu baxımdan narahat olmağa dəyməz. Əgər siz təhlükəsiz protokollardan istifadə edirsinizsə, bütün məlumatlar kodlaşdırılmış formada göndərilir. Bütün normal saytlar, facebook, gmail və digərləri də bu sistemlə işləyir. Ona görə də normal halda ona nəzarət etmək çətin məsələdir".

Dövlət qurumlarının yazışmalarına nəzarət edilməsi məsələsinə gəlincə, ekspert bildirdi ki, bu qurumların yazışmaları xüsusi şəkildə kodlaşdırılır: "Xüsusi strukturlar isə onsuz da kabelə nəzarət etmədikdə belə istədikləri informasiyanı əldə edə bilərlər, edirlər də. Sadə vətəndaşların nara-

hatlığına heç bir səbəb yoxdur. Ancaq xüsusi strukturlar üçün maraq kəsb edən şəxslər, dövlət rəsmiləri və digərləri onsuz da daim nəzarətdədirlər. Burada hansısa Rusiya şirkətinin internet kabellərinin mülkiyyətçisindən pay alması heç nəyi dəyişdirmir.

Dövlət və hökumət rəsmilərinin yazışmalarına gəlincə, bu, həmin dövlətin xüsusi qurumları tərəfindən təhlükəsizləşdirilməlidir, təhlükəsizləşdirilir də. Əgər o strukturlar öz funksiyasını icra edə bilmirsə, bu başqa məsələdir.

Burada internet kabelinə hansı dövlətin nəzarət etməsi heç bir əhəmiyyət kəsb etmir. Bu, dövlət maraqları, dövlət təhlükəsizliyi baxımından təhdid deyil".

Azərbaycan tərəfinin bu cür iddialarına cavab verən gürcü media-eksperti Uça Seturi deyib ki, bu, siyasi deyil, iqtisadi bir addımdır: "Gürcüstan nə Ermənistan, nə də Azərbaycan üçün internet verilməsinin qarşısını almağa haqqı olmadığını çox gözəl başa düşür. Bu, ilk növbədə Gürcüstana lazımdır. Bu kabel Ermənistana internetin verilməsinə və ondan trafik alınması üçün nəzərdə tutulub. Bu, heç bir siyasi çətinlik olmayan biznesdir, Gürcüstan Azərbaycan və Ermənistanın siyasi oyunlarına qarışmır və qarışmağa da hazırlaşmır".

"Əgər onlar satılsa belə, alıcının dəqiq hüquq və vəzifələri olacaq. Gürcü bazarı sahibkarlardan asılı olmayaraq hamı üçün açıqdır" deyər, Uça Seturi əlavə edib.

□ Nərgiz LİFTİYEVA

Rəsmi Bakı "Şərq Tərəfdaşlığı" proqramında iştirakını dayandırmayacaq

Ekspert: "İnanmıram ki, Azərbaycan iqtidarı "Şərq Tərəfdaşlığı" proqramından tamamilə qopsun"

Noyabrın 26-27-də Gürcüstanın paytaxtında 6-cı Qeyri-Formal "Şərq Tərəfdaşlığı" dialoqu keçiriləcək. Avropa Komissiyasının Genişləndirmə və qonşuluq siyasəti üzrə ofisindən APA-ya verilən məlumata görə, komissar Yohannes Hann da qatılacağı görüşdə Azərbaycan da daxil olmaqla, Avropa Birliyinin "Şərq Tərəfdaşlığı" proqramının iştirakçısı olan 6 ölkənin xarici işlər nazirləri və yüksək vəzifəli şəxsləri iştirak edəcək.

Məlumat əsasən bu dialoq hər altı aydan bir "Şərq Tərəfdaşlığı" ölkələrindən birinin ev sahibliyi ilə keçirilir. Qeyd edək ki, Gürcüstan, Ukrayna və Moldova "Şərq Tərəfdaşlığı" proqramı çərçivəsində Avropa Birliyi ilə assosiativ saziş imzalasa da proqramın iştirakçısı olan Azərbaycan tərəfindən bu addım atıl-

mayıb. Avropa Birliyi ilə münasibətlərdə xeyli vaxtdır soyuqluq müşahidə olunur. Bu isə cəmiyyətdə artıq Azərbaycan üçün "Şərq Tərəfdaşlığı" proqramının bitdiyini, qapanmış səhifə olduğu haqda rəy yaradıb.

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu bu mövzuda "Yeni Məsə-

vat"ə açıqlamasında bildirdi ki, Azərbaycan hakimiyyətinin Avropa Birliyi "Şərq Tərəfdaşlığı" proqramından tamamilə imtina edəcəyi inandırıcı deyil: "Mən inanmıram ki, Azərbaycan iqtidarı "Şərq Tərəfdaşlığı" proqramından tamamilə qopsun. Çünki hər halda, hələ də Avropa Birliyi ilə əməkdaşlıq var və davam edir. Azərbaycan rəsmiləri Avropa qurumlarını çox sərt tənqid edirlər. Amma bir fakt var ki, Azərbaycanın əsas ticarət-iqtisadi tərəfdaşı mehç Avropa Birliyi ölkələridir. SOCAR Avropa Birliyi ölkələrinə böyük

yatırımlar qoyur. Digər tərəfdən, TAP və TANAP layihəsinin də son hədəfi mehç Avropadır. Qaz mehç Avropa Birliyi ölkələrinə satılacaq. Bu və digər amilləri nəzərə alaraq mən düşünürəm ki, Avropa Birliyi "Şərq Tərəfdaşlığı" proqramı Azərbaycan üçün bitmiş səhifə deyil. Amma o başqa məsələdir ki, bəli, biz bu proqramda və əməkdaşlıqda Gürcüstan, Ukrayna və Moldova qədər aktiv deyilik. Bu üç ölkə "Şərq Tərəfdaşlığı" proqramı çərçivəsində Avropa Birliyi ilə assosiativ saziş imzalayıb, Azərbaycan isə imzalamadı və tək-

lif etdi ki, Avropa Birliyi strateji sənədinin üzərində iş getsin. Lakin belə bir sənədin üzərində iş gedib-gətmədiyi barədə məlumat yoxdur".

Ekspert qeyd etdi ki, Azərbaycan hakimiyyəti daha çox Avropa Birliyi ölkələri ilə ikitərəfli sazişlərə üstünlük verir: "Bir neçəsi ilə də belə sazişlər imzalanıb. Amma bütün hallarda yəqin ki, "Şərq Tərəfdaşlığı" proqramında rəsmi Bakı iştirak edəcək, müxtəlif müzakirələrə qatılacaq. Amma yenə də onu demək lazımdır ki, biz assosiativ

sazişi imzalamamaqla geri qalmışıq. Məsələnin bir tərəfi də var ki, "Şərq Tərəfdaşlığı" proqramının özü nə dərəcədə effektiv olacaq. Bu proqram çərçivəsində Ukrayna, Gürcüstan və Moldovanın indiyədək əldə etdiyi qazanclar nədir? Onlar öz məhsullarını rahat şəkildə Avropa Birliyi ölkələrinə ixrac edə bilirlərmi? Bax, bu məsələlər açıq qalır. Bu faktor özü də rəsmi Bakıya bir qədər güc verir ki, Avropa Birliyi ilə inteqrasiyanı o qədər də sürətləndirməsin".

□ Etibar SEYİDAĞA

Rabitə və yüksək texnologiyalar naziri də işdən qovuldu

Noyabrın 12-də prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə rabitə və yüksək texnologiyalar naziri Əli Abbasov vəzifəsindən azad edilib. Eldar Mahmudov nazir vəzifəsindən çıxarıldıqdan sonra Milli Təhlükəsizlik Nazirliyindəki (MTN) sensasiyon həbslərin əsasən gizli dinləmələrlə bağlı olduğu barədə məlumatlar vardı.

Çünki MTN-in gizli dinləmələrə məsul Monitoring Mərkəzinin sabiq rəisi general-mayor Teymur Quliyevin həbsindən sonra Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyində də (bundan sonra qısa olaraq Rabitə Nazirliyi yazacağıq-red.) bir-birinin ardınca sensasiyon həbslər başlamışdı. Əvvəl Bakı Telefon Rabitəsi İstehsalat Birliyinin rəhbəri, Eldar Mahmudovun qohumu Beytulla Hüseynov saxlanıldı. Bunun ardınca isə Rabitə Nazirliyinin Aparat rəhbəri Vidadi Zeynalov həbs olundu. Oktyabrın 28-də isə Rabitə Nazirliyinin daha bir yüksək vəzifəli şəxsi - Beynəlxalq Əlaqələr və Həsablaşma Mərkəzinin (BƏHM) direktoru Cəlif Cəfərov saxlanıldı.

Bu həbslər o anlama gəlirdi ki, MTN-in Rabitə Nazirliyindəki adamları vasitəsilə uzun illər Azərbaycanın siyasi hakimiyyət mənsublarının təkçə ölkədaxili deyil, xaricə də telefon danışqlarını, teleqram və fakslarını nəzarətdə saxlayıb.

Bu həbslərdən sonra nazir Əli Abbasovun Baş Prokurorluqda istintaqa ifadə verdiyi, hətta onun işdən azad olunduğu barədə məlumatlar yayıldı. Amma Ə. Abbasov bu həbslərin MTN-lə əlaqəli olmasını, eləcə də işdən çıxarılması barədə xəbərləri israrla təkzib edirdi. Məlumatlara görə, adı digər məmurlara nisbətən korrupsiya qılmaqallarında az hallanan Ə. Abbasov nazirliyə nəzarəti tamamilə itiribmiş. Belə ki, MTN-dəki güclü da-yəqlarına arxalanan aparat rəhbəri Vidadi Zeynalov nazirlikdə əsas söz sahibi imiş, hətta nazirin özünü belə saymırmış.

Ə. Abbasov istintaqa çağırılarda və ondan hesab sorulanda, nazirlikdə baş verənlərə nəzarəti itirdiyini etiraf etməyə məcbur olub. Belə məlum olub ki, Ə. Abbasov nazir olsa da, əsas qərarları Vidadi Zeynalov verib və na-

Əli Abbasovu

bitirən şok səbəb

Sabiq nazir istintaqa çağırılarda və ondan hesab sorulanda, nazirlikdə baş verənlərə nəzarəti itirdiyini etiraf etməyə məcbur olub; məlum olub ki, əsas qərarları aparat rəhbəri Vidadi Zeynalov verib və nazir buna qarşı çıxmağa cəsarət etməyib; təhsil naziri də ciddi kadr dəyişikliyinə başladı-proses davam edəcək...

zir buna qarşı çıxmağa cəsarət etməyib. Bu faktlar üzə çıxdıqdan sonra prezident 2004-cü ildən görev verdiyi nazirin bu işləri bilib gizlətməsini xəyanət kimi dəyərləndirib və işdən azad olunması barədə qərar verib. Ehtimal edilir ki, sabiq nazir vəzifədən çıxarılaqla yaxasını qurtara bilməyəcək və o da istintaqa cəlb olunacaq. Çünki Baş Prokurorluğun Korrupsiya Qarşı Mübarizə İdarəsi bir müddətdir ki, nazirlikdə ciddi yoxlamalar aparır. Hətta bir mənəbə Ə. Abbasov barədə həbs qərarı verilə biləcəyinin də istisna etməyib.

***

Təhsil naziri Mikayıl Cabbarov isə ciddi kadr dəyişikliyinə başlayıb. Bildirilir ki, Təhsil Nazirliyinin Elm və ali təhsil şöbəsinin müdiri Gültəkin Hüseynova həmin şöbənin Elm sektorunun müdiri vəzifəsinə keçirilib. Tədris resursları şöbəsinin müdiri Faiq Şahbazlı isə tutduğu və-

zifədən azad edilərək Təhsil Problemləri İnstitutunun direktor müavini təyin olunub. Onun yeri Təhsil Sektorunun İnkişafı üzrə Layihənin Əlaqələndirmə Qrupunun meneceri, direktor müavini və direktoru vəzifələrində çalışmış Elvin Rüstəmovla həvalə edilib. Nazirliyin Məktəbdənkənar fəaliyyətinin təşkilatçıları isə bundan sonra Vasif Məmmədov tutacaq.

Məktəbəqədər və ümumi təhsil şöbəsinin Ümumi təhsil sektorunun müdiri Firidun Həmzəyev isə Sumqayıt Şəhər Təhsil Şöbəsinin müdiri müavini vəzifəsinə keçirilib.

Bir sıra universitet rəhbərliyində də dəyişikliklər olub. Lənkəran Dövlət Universitetinin tədris işləri üzrə prorektor vəzifəsinə Azərbaycan Texniki Universitetinin professoru Nizami Yusubov təyinat alıb. Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin beynəlxalq əlaqələr və tərbiyə işləri

üzrə prorektor vəzifəsi isə Gülsən Əliyevaya tapşırılıb. Bakı Slavyan Universitetinin elmi işlər üzrə prorektoru həmin universitetdə müxtəlif vəzifələrdə çalışmış Rafiq Novruzov təyin edilib. Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin tədris işləri üzrə prorektoru Vaqif Qurbanov öz ərizəsinə əsasən işdən azad edilib. Həmin vəzifəyə isə Qasım Məmmədov təyin olunub.

Öz ərizələrinə əsasən Elşad İsmibəyli Azərbaycan Texniki Universitetinin elm və texnika üzrə prorektoru, Çingiz Bağirov Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru, Nuhbaba Şıxıyev Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin İnzibati təsərrüfat işləri üzrə prorektoru vəzifələrindən azad ediliblər.

Təhsil şöbələrində də "təmirə" aparılıb. Zərdab Rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri Baba Babayev və Saatlı

Rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri Şamil Nureliyev vəzifə funksiyalarının icrasında ciddi nöqsanlara yol verdikləri görə işdən qovulublar. Yevlax Rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri Raqub Mirzəyev öz ərizəsinə əsasən tutduğu vəzifədən azad edilib.

Bakı şəhəri 55 nömrəli tam orta məktəbin direktoru Vahid Dəmirov vəzifə funksiyalarının icrasında, məktəbə rəhbərlik və nəzarətdə ciddi nöqsanlara yol verdiyinə görə tutduğu vəzifədən azad edilib. Qeyd edək ki, Vahid Dəmirov bir müddət əvvəl ona açılan cinayət işi ilə bağlı medianın gündəminə gəlmişdi. O, Cinayət Məcəlləsinin 178-ci (dələduzluq) maddəsi ilə təqsirləndirilirdi və is-

dan biridir.

Doğrudur, vəzifədən azad olunmağına baxmayaraq, F.Şahbazlı işsiz qalmayıb. Məlumatlara görə, F.Şahbazlının Təhsil Problemləri İnstitutuna göndərilməsi müəyyən məqsəd daşıyır və o, yaxın gələcəkdə həmin institutun direktoru Qulu Novruzovu əvəzləyə bilər. Xatırladaq ki, Qulu Novruzov Mikayıl Cabbarov nazir təyin olunanda təhsil nazirinin müavini idi. M. Cabbarov təyinatından dərhal sonra ilk olaraq onu vəzifəsindən kənarlaşdırıb. Nazirlə direktorun arası indi də soyuqdur. İddialara görə, nazir Q. Novruzovu tədbirlərin çoxuna dəvət etməmiş və yaradılan müxtəlif komissiyalara üzv kimi salmır. Nazirin imzaladığı son emrlərdən biri "İlin ən yaxşı müəllimi və məktəbinin seçilməsi"nin təşkilat komitəsinin yaradılması ilə bağlı olub. Həmin komitəyə nazir Təhsil Problemləri İnstitutunun direktor müavini Ənvər Abbasovun adını salınıb.

**

Təhsil nazirinin gözlənilmədən nazirlikdə və təhsil şöbələrində ciddi kadr dəyişikliyinə başlaması barədə "Yeni Müsavat" a ilginclik məlumatları daxil olub. Xəbərlərdə bildirilir ki, MTN-in general korpusunun eməllərinin ifşasından sonra ölkədə bir sıra nazirlik və müəssisələrdə də həbslər başlayıb. Məlumdur ki, ötən ay Baş Prokuror yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə İdarəsində işçi qrup adı altında əslində məhz antikorrupsiya əməliyyatları üçün gövələndirilən xüsusi qrup yaradılıb. Bu qrupa geniş səlahiyyətlər verilib və həbslərlə bağlı qərarlar birbaşa prezidentin adından icra edilir. Bu isə o deməkdir ki, işçi qrup üçün heç bir maneə və toxunulmaz nazirlik və məmur yoxdur.

Xəbərlərdə deyilir ki, prezidentin tapşırığına əsasən, istisnasız olaraq fəaliyyəti şübhə doğuran bütün nazirliklər və komitələrin yüksək vəzifəli məmurları "istintaq altına" düşə bilər. Bu, baş prokuroru oliqarx-nazirlərin mümkün təzyiqlərindən qorumaqla yanaşı, daha çox ortada prezidentin iradəsi olması mesajıdır.

Antikorrupsiya həbslərinin rüşvətin ən çox olduğu deyilən təhsil sistemindən də yan ötməyəcəyi gözləniləndir. Həm Eldar Mahmudovun, həm də Əli Abbasovun işdən çıxarılması prezidentin qərarlı olduğunu və kiməsə güzəşt edilməyəcəyini göstərdi. Bu səbəbdən də təhsil naziri də indidən arzu ediləməz şəxslərlə vidalaşır.

□ "Yeni Müsavat"

“Baş verən proseslər heç bir halda Azərbaycanın milli təhlükəsizlik sistemini sarsıtmayıb və sarsıda bilməz”. APA-nın xəbərinə görə, bunu Milli Məclis sədrinin birinci müavini Ziyafət Əsgərov Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi (MTN) ətrafında baş verən son proseslərə münasibət bildirərkən deyib. Z.Əsgərov bildirib ki, bu məsələ ilə əlaqədar hüquq-mühafizə orqanlarında iş gedir: “Amma ümumiyyətlə, milli təhlükəsizlik orqanları öz işləri ilə məşğuldurlar və Azərbaycanın təhlükəsizlik sistemi etibarlı əllərdədir”.

Tutulan MTN-çilərin adları açıqlandı

Saytın digər bir xəbəri isə barəsində həbs-qətimkan tədbiri seçilmiş 4 MTN əməkdaşları ilə bağlıdır. Məlumatla görə, həbs edilən şəxslər MTN-in Energetika və Nəqliyyat Sahələrində Təhlükəsizlik Baş İdarəsinin əməkdaşlarıdır. Tutulanlar İdarəsinin idarə rəisi Akif Əliyev, şöbə rəisi Orxan Osmanov, həmçinin Transmilli Mütəşəkkil Cinayətkarlığa Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin əməkdaşları Natiq Aliyev və Zaur Məmmədovdur. Xatırladaq ki, MTN-in Energetika və Nəqliyyat Sahələrində Təhlükəsizlik Baş İdarəsinin rəisi, general-mayor Akif Çovdarov bir neçə gün əvvəl işindən və milli təhlükəsizlik orqanlarından xaric edilib. Onun və digər general Subahir Qurbanovun barəsində Baş Prokurorluğa təqdimat da göndərilib. Hazırda cinayət işi üzrə istintaq davam etdirilir.

“MTN işi” ilə bağlı daha bir həbs

Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin (MTN) Baş Əks Kəşfiyyat İdarəsinin sabiq şöbə rəisi, polkovnik Mirəziz Əsgərov barəsində də həbs-qətimkan tədbiri seçilib. Baş Prokurorluğun təqdimatı əsasında Səbəyel Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə Mirəziz Əsgərov barəsində 3 ay müddətində həbs-qətimkan tə-

Həbs edilən MTN polkovniki deputatın qudasıdır

Vitse-spiker Ziyafət Əsgərov MTN-də baş verənlərdən danışdı: “Azərbaycanın təhlükəsizlik sistemi etibarlı əllərdədir”

biri seçilib. Mirəziz Əsgərovun qərardan şikayətini isə Bakı Apelyasiya Məhkəməsi təmin etməyib. Mirəziz Əsgərov Cinayət Məcəlləsinin 182.3.2-ci (külli miqdarda əmlak əldə etmək məqsədi ilə hədə-qorxu ilə tələb etmə), 308.2-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə etmə), 309.2-ci (vəzifə səlahiyyətlərini aşma), 311.3.3-cü (külli miqdarda rüşvət alma) maddələrinə əsasən təqsirləndirilir. İstiqlal.az-a daxil olan məlumata görə, əslən Cəlilə-

baddan olan M.Əsgərov Milli Məclisin üzvü Fəzail İbrahimlinin qudası imiş.

“Qara kəmərdən sonra “Vosmoy” bazarı zəbt olunub...

MTN-də kök salmış və artıq zərərsizləşdirilmiş qruplaşmanın əməllərindən zərər çəkən sahibkarlar başlarına gələnləri danışmağa başlayırlar. Belələrdən biri də Bakının “8-ci km” (xalq arasında “vosmoy” kimi tanınır) bazarının keçmiş sahibi Səfər Cəfərovdur. O, vaxtilə MTN-də başına açılan oyunlardan danışır.

Virtualaz.org-un xəbərinə görə, S.Cəfərovun ailəsi böyükdür, onun səkkiz qardaşı var və qardaşlarından bir neçəsi ba-

idi. Cəfərovun qardaşlarını MTN tutmuşdu. Sanki onlar bazarda alver etmədilər, hansısa məxfi əməliyyatla məşğul idilər. Cəfərov qardaşlarını azad etdirmək üçün MTN-ə yollanır, ancaq onun özünü də tuturlar. İndi protokollarda deyildiyi kimi, “biznesmenə fiziki təzyiq göstərilir”, əslində isə onu vəhşicəsinə döyüblər və azadlığa çıxma bilməsi üçün 5 milyon dollar tələb ediblər. S.Cəfərov bu qədər pulunun olmadığını deyəndə MTN müstəntiqləri ona sənədləri imzalamağı təklif ediblər. Bu sənədlərə əsasən, bazarın bir hissəsi MTN-çilərin olmalıydı. Həmin müstəntiqlərin adları hələlik açıqlanmayıb, ancaq Cəfərov

konkret adlar göstərib. İş adamı görəndə ki, müqavimət mənasızdır və ölümə bərabərdir, bazarın ərazisindəki “Maral Veqa” adlı böyük obyektini MTN-çilərə verməli olub. Keçmiş nazir Eldar Mahmudovun müavininin yaxın qohumu bu gün də vaxtilə S.Cəfərovdan quldurluq yolu ilə alınmış “Maral Veqa”nın sahibi kreslosunda oturur.

MTN-də müsbət dəyişikliklər baş verir

Hazırda Azərbaycan Milli Təhlükəsizlik Nazirliyində (MTN) müsbət dəyişikliklər baş verir. Bunu “Trend”ə İsgəncələrə Qarşı Azərbaycan Komitəsinin sədri Elçin Behbudov deyib. Hansısa gizli həbsxananın olmasına gəlincə, E.Behbudov qeyd edib ki, bu barədə məlumatı yoxdur. O təsdiq edib ki, 1995-ci ildə Xüsusi İdarə tərəfindən tutularaq həbsdə saxlanılıb: “Lakin bu idarə müstəqil idi və MTN-lə heç bir əlaqəsi yox idi”.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

İqtisadiyyatın xilas yolu-maliyyə amnistiyası

Vüqar Bayramov: “Xaricdə saxlanılan, evlərdə yatan pulları iqtisadiyyata cəlb etməyin yolu maliyyə amnistiyasından keçir”

Rusiyanın Liberal-Demokrat Partiyasının lideri, Dövlət Dumasının vitse-spikeri Vladimir Jirinovski ölkədən pulların xaricə çıxarılmasına qadağa qoyulmasını təklif edib. Qalmaqallı siyasətçi bu sözləri Azərbaycan əsilli keçmiş milyarder Telman İsmayılovun müflis olmasına münasibət bildirərkən deyib. Jirinovski oliqarxların pullarını xaricə çıxarmasına qadağa qoyulmasının vacib olduğunu deyib. Onun fikrincə, oliqarxların pullarını xaricə daşması iqtisadiyyata zərər vurur.

Jirinovski misal olaraq Telman İsmayılovu göstərib və onun 1.5 milyard dollara Türkiyədə tikdirdiyi hotelinin müsadirə olunaraq hərəcəyə cəmi 128 milyon dollara satılmasını xatırladı. Onun sözlərinə görə, müflis olan Telman İsmayılov “Mardan Palace” hotelini türklərə demək olar ki, havayı satıb: “Moskvada qazandığı pulları Rusiyadan çıxardı, müflis oldu və özünün əsas aktivini türklərə az qala müftə verməli oldu. Faktiki olaraq biz bütün bu yüz milyonlarla dolları qonşu ölkəyə verdik”.

Bələ halların qarşısını almaq üçün LDPR lideri təklif edib ki, vəsaitlərin xaricə çıxarılmasına ciddi məhdudiyyət qoyulsun, ancaq konkret müqavilələrdə göstərilmiş məbləğlərin xərclənməsinə icazə verilsin.

Bu məlumat yenidən Azərbaycanlı investorların xaricdəki pullarının ölkəyə gətirilməsi məsələsini gündəmə gətirir.

Azərbaycanın maliyyə gəlirlərinin azaldığı, ölkənin iqtisadi böhran yaşadığı bir müddətdə xaricdəki investisiyaların ölkəyə gətirilməsinə ehtiyac var. Lakin iş adamlarının maliyyə gəlirlərinin mənbəyinin bir çox hallarda qeyri-leqal olması onları bu addımı atmaqdan çəkindirir. Bunun üçün ekspertlər maliyyə amnistiyasının verilməsini vacib sayır. Bu yolla xaricdəki investorlar yatırımlarını ölkəyə gətirər və bu da ölkəyə daxil olan pulların artması, vergi ödəmələrinin çoxalması, əlavə iş yerlərinin açılması ilə nəticələnər.

Qeyd edək ki, maliyyə amnistiyası gizli iqtisadiyyatın leqallaşması üçün atılan addımlardır. Geniş mənada gizli iqtisadi fəaliyyət və əməliyyatlardan əldə edilmiş maliyyə resurslarının tam və ya qismən leqallaşdırılması, bu hərəkətləri törətmiş şəxslərin əfv edilməsi, ölkə ərazisindən çıxarılaq xaricə

rici banklarda və şirkətlərdə saxlanılan qeyri-leqal kapitalın geri qaytarılması və əvvəllər yaranmış vergi-borc öhdəliklərinin bağışlanmasına üçün iqtisadi şəraitin yaradılmasına yönəlmiş bütün inzibati-hüquqi və sosial-iqtisadi tədbirlərin məcmusu deməkdir.

Son zamanlar mətbuatın gündəmində olan bu məsələyə münasibət bildirən iqtisadçı alim Vüqar Bayramov da təsdiqlədi ki, ölkənin hazırkı, iqtisadi durumunda maliyyə amnistiyasının verilməsi olduqca vacibdir: “Mən maliyyə amnistiyasının verilməsinin tərəfdarıyam. Hazırda buna ehtiyac var. Gürcüstan təcrübəsi göstərir ki, maliyyə amnistiyasının tətbiq olunması vergi daxilolmalarını artırır. Bu baxımdan, maliyyə amnistiyasının verilməsi eyni zamanda büdcə gəlirlərinin artırılması baxımından vacibdir. Bu, həm də iqtisadiyyatda münasibətlərin liberallaşması-

na, daha sivil münasibətlərin bərqərar olmasına imkan verir. Maliyyə amnistiyasının verilməsi investisiya qoyuluşlarının artırılması baxımında da vacibdir.

Düzdür, Azərbaycanda investisiya qoyuluşları zamanı həmin maliyyənin mənbəyi soruşulmur. Ancaq bütün hallarda investorlar maliyyə amnistiyası olmadığı üçün investisiya mənbələri ilə bağlı narahatlıq yaranır. Maliyyə amnistiyası olarsa, investor əmin olar ki, o yatırım edən zaman onun pulu haradan qazanması və maliyyə

mənbələri ilə bağlı heç nə soruşulmayacaq. Maliyyə amnistiyası həm də imkan verəcək ki, investorlar ehtiyatlanmadan öz investisiyalarını ölkə iqtisadiyyatına yönəlsinlər. Bu zaman hətta evlərdə yatmış pullar belə investisiya şəklində iqtisadiyyata yönələcək”.

V.Bayramovun fikrincə, Azərbaycanda maliyyə amnistiyasının verilməsi eyni zamanda korrupsiyaya qarşı mübarizə baxımından vacibdir: “Nəzərə alsaq ki, ölkədə son zamanlar şəffaflığın gücləndirilməsi və korrupsiyaya qarşı mübarizə

məsələsi xeyli aktualdır. Xüsusən də sahibkarlara müdaxilələrin aradan qaldırılması istiqamətində addımlar atılır. Bu baxımdan amnistiya imkan verəcək ki, korrupsiyaya qarşı mübarizə güclənsin.

Digər ölkələrin təcrübəsini də nəzərə alsaq, maliyyə amnistiyasının verilməsi məqsəduşundur. Xüsusən də dünya bazarında neftin qiymətinin aşağı düşməsinə nəzərə alsaq, maliyyə amnistiyası dövlət gəlirlərinin artmasına, investisiya qoyuluşlarının çoxalmasına və korrupsiyaya qarşı mübarizənin güclənməsinə səbəb ola bilər”.

Ekspert həmçinin sahibkarlar üçün sərbəst iqtisadi mühit yaradılmasının vacibliyini də qeyd etdi: “Xaricdəki pulların ölkəyə gətirilməsi dedikdə, bunun bir qismi ARDNŞ-ə məxsus vəsaitlərdir ki, bunun maliyyə amnistiyasına aidiyyəti yoxdur. Ancaq xaricdəki investorlar müxtəlif ölkələrə yatırımlar ediblər. Məsələn, Mərkəzi-Şərqi Avropa ölkələrinə, Türkiyəyə investisiya qoyanlar çoxdur. Düzdür, bunun birbaşa maliyyə amnistiyası ilə əlaqəsi yoxdur. Burada söhbət xaricdəki investisiyaların ölkəyə gətirilməsindən daha çox, sahibkarla sərbəst şəkildə bizneslə məşğul olmaq imkanlarının yaradılmasından gedir”.

□ Nərgiz LİFTİYEV

Rusiya Ermənistanla birgə hava hücumundan müdafiə sistemi yaradacaq. Rusiya mediasının yaydığı məlumata görə, prezident Vladimir Putin bu barədə müvafiq sərəncam imzalayıb. Sərəncam Qafqaz regionunda hava hücumundan müdafiə sisteminin yaradılması barədə Ermənistanla razılaşmanın imzalanmasını nəzərdə tutur.

Ekspertlərin fikrincə, Rusiyanın bu addımı o deməkdir ki, Rusiya Ermənistan səmasının müdafiəsini tamamilə öz üzərinə götürür, Ermənistan atılacaq hər hansı raket Rusiya HHM sistemləri tərəfindən zərərsizləşdiriləcək, hansısa hərbi təyyarə və helikopterin Ermənistan səmasına girməsindən isə söhbət də gedə bilməz.

Siyasi ekspertlər hesab edir ki, bu fakt bir daha göstərir ki, Azərbaycan Rusiyaya nə qədər yaxınlaşsa da Moskvanın Ermənistanı qoyub bizim ölkənin maraqları xeyrinə addım atmasını gözləmək mənasızdır. **Müsavat Partiyasının başkanı Arif Hacı** "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, Azərbaycan hakimiyyəti Moskvanın bu addımından nəticə çıxarmalı və avrointegrasiya yolunu tutmalıdır: "Rusiyanın Ermənistanla hərbi müttəfiqliyi məsələsi yeni məsələ deyil. Biz bilir ki, Azərbaycanın əraziləri məhz Rusiyanın hərbi dəstəyi, Rusiya silahının bilavasitə iştirakı ilə işğal edilib. Ermənistan bir dövlət olaraq həm indiki şəraitdə, həm də tarixən Azərbaycan ərazilərini tutub işğal altında saxlamaq qüdrətinə malik olan ölkə deyil. Hələ uzun illər bundan əvvəl MDB çərçivəsində olan əməkdaşlıq münasibətlərindən başqa Rusiya ilə Ermənistan arasında hərbi müttəfiqlik barədə saziş imzalanmışdı. Həmin saziş indi hava məkanının birgə qorunması sazişindən geri qalan bir saziş deyildi. Orada Ermənistanın ərazilərinin qorunması, eyni zamanda üçüncü tərəfin Ermənistanla qarşı hərbi əməliyyatlara başlayacağı təqdirdə Rusiyanın bilavasitə Ermənistanı müdafiə edəcəyi və müttəfiq kimi bu hərbi prosesdə iştirak edəcəyi barədə öhdəliklər nəzərdə tutuldu. Təkcə bu il Rusiya Ermənistanla 200 milyon dollar dəyərində hərbi sursat almaq üçün kredit ayırdı. İndi də belə bir müqavilə bağlanır. Əslində Rusiya ilə Ermənistanın hərbi strateji müttəfiqliyi və bu müttəfiqliyin həm də Azərbaycana qarşı yönəlməsi heç kəsə sirr deyil. Biz unutmamalıyıq ki, Azərbaycan öz ərazilərinin xeyli hissəsini Rusiya ilə vahid bir ölkənin tərkibində - SSRİ tərkibində olduğu zaman itirib. Azərbaycan hakimiyyətində olan qüvvələr, əvvəl Mütəllibov hakimiyyəti, sonradan isə Əliyev hakimiyyəti tamamilə rusiyameylli siyasət yürüdü. Azərbaycan əraziləri hətta 1993-cü ildə Azərbaycan MDB-yə daxil olduqdan sonra belə işğal edilməkdə davam etdi. Zəngilan rayonu Azərbaycan MDB-yə daxil olduqdan sonra bilvasi-

tə Rusiyanın hərbi dəstəyi ilə Ermənistan tərəfindən işğal olundu. Bütün bunlardan sonra Azərbaycan hakimiyyətinin yenə də həm hərbi, həm strateji baxımdan Rusiyaya meyli siyasət yürütməsi Azərbaycanın qəbul etdiyi Milli Təhlükəsizlik Konsepsiyasına ziddir. Azərbaycan öz təhlükəsizliyini Rusiyada yox, Rusiyanı rəqib hesab edən güc mərkəzlərində, eyni zamanda hərbi güc mərkəzlərində axtarmalıdır".

na təsir edib Azərbaycanın 4-5 rayonunu geri qaytaracağı barədə son vaxtlar intensiv səslənən fikirlər nağıldır: "Bu kimi nağıllar 1990-cı illərin əvvəllərində daha tez-tez səslənirdi. Həmin dövrdə Ermənistan nizami ordu yaratmaqla məşğul idi. Bundan sonra Ermənistan bilavasitə Moskvanın dəstəyi ilə Azərbaycan ərazilərini işğal etdi. Odur ki, indi Rusiyanın Azərbaycan ərazilərini geri qaytaracağı və

karı Nalbəndyanla birgə mətbuat konfransında bir daha bəyan etdi ki, Ermənistan istənilən məsələdə Rusiyaya arxalana bilər. Bu ifadə ona işarədir ki, Ermənistan bundan sonra da nə qədər istəyə, Dağlıq Qarabağ məsələsində Azərbaycanın əsəbləri ilə oynaya bilər".

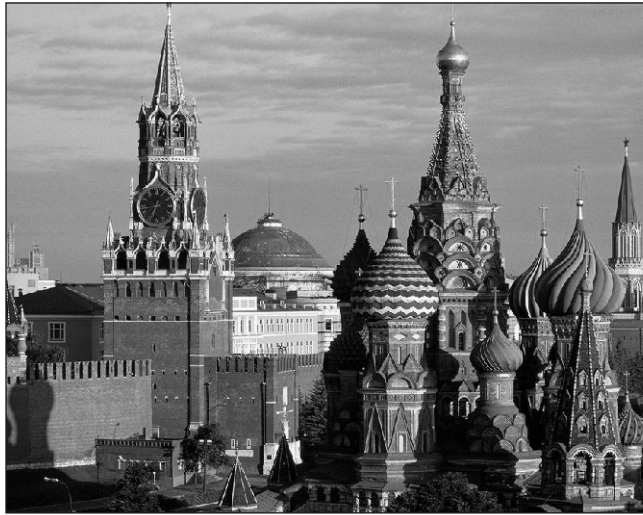
Ekspert Lavrovun Ermənistanla səsləndirdiyi fikirlərlə bağlı Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin məlum açıqla-

Mehman Əliyev

Rusiyanın Ermənistanın hava məkanını qorumaq qərarı yeni vəziyyət yaradır

Putin qərarı imzalayan gün İlham Əliyevin S-300 PMU-2 Favorit Zenit Raket Briqadasına baxış keçirməsi nədən xəbər verir?

A.Hacı vurğuladı ki, strateji olaraq Rusiya ilə Ermənistanın maraqları Azərbaycana qarşı olan məqamda həmişə üst-üstə düşüb və yəqin ki, bundan sonra da üst-üstə düşəcək: "Çünki Rusiya təkcə Azərbaycana yox, bütövlükdə regiona Ermənistan vasitəsilə öz təsir imkanlarını yaradıb. Əsrlər boyu bu təsir imkanlarını qoruyub saxlamaqdadır. Düşünürəm ki, Rusiyanın xarici siyasət konsepsiyasında yaxın zamanlarda hansısa kardinal dəyişikliklər baş verməyəcək. Azərbaycan hakimiyyəti bütün bu məsələləri nəzərə alaraq öz konstitusiyasına, Azərbaycanın qəbul etdiyi Milli Təhlükəsizlik Konsepsiyasına uyğun avrointegrasiya xəttini gücləndirməli, Azərbaycanın təhlükəsizlik sistemini NATO qüvvələri ilə birlikdə qurmalıdır. Əks halda, Azərbaycan Rusiya və Ermənistanın hərbi müttəfiqliyi ilə üzbeüz qalmalı olacaq".

Müsavat başkanı onu da dedi ki, Rusiyanın Ermənistan-

sair barədə fikirlər peşəkar fikirlər deyil. Rusiya öz strateji maraqlarının ziddinə olaraq Azərbaycan hakimiyyətinin davranışlarını nəzərə alaraq güzəştə getməyəcək. Rusiyanın strateji maraqları təəssüf ki, Azərbaycana qarşıdır".

Hərbi ekspert Üzeyir Cəfərov da bildirdi ki, Rusiyanın Ermənistanla istənilən dəstəyi bizim üçün yaxşı nəse vəd etmir: "Rusiya məcburdur ki, Cənubi Qafqazda yeganə dayağı olan Ermənistan vasitəsilə öz varlığını regionda sübut etsin. Çünki Gürcüstan və Azərbaycan faktiki Rusiyanın təsir dairəsində deyil. Vaxtilə ölkəmizin Rusiya ilə birgə layihələr həyata keçirməsi, iqtisadi-siyasi və digər məsələlərin gündəmə gətirilməsi Azərbaycanın Rusiyadan asılı vəziyyətdə olması anlamına gəlmir. Lakin Rusiya Azərbaycana münasibətdə özünü çox qeyri-səmimi aparır. Bu, Rusiya xarici işlər nazirinin Ermənistanla son səfərində də özünü göstərdi. Lavrov erməni hən-

masından da narazılığını ifadə edib. **Üzeyir Cəfərov hesab edir ki, Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin cavabı qaneedici sayıla bilməz:** "Bu açıqlama neytral mövqə idi. Orada Rusiyanın işğalçı Ermənistanın yanında olduğu vurğulanmır. Ermənistanın Rusiya tərəfindən dəstəklənməsi, maddi və mənəvi kömək göstərilməsi bu anlama gəlir ki, Rusiyanın Dağlıq Qarabağ probleminin həllində indiyədək ortaya qoyduğu fikirlər qeyri-səmimi olub və biz bundan sonra da ona arxalana bilmərik. Bu amili nəzərə alaraq, Azərbaycan tərəfi lazımlı addımları atmalıdır".

Hərbi ekspert Putinin yuxarıda qeyd edilən qərarı verdiyi gün prezident İlham Əliyevin Müdafiə Nazirliyinin Hərbi-Hava Qüvvələrinin N saylı hərbi hissəsinin hərbi şəhərciyini ziyarət etməsinin, S-300 PMU-2 Favorit Zenit Raket Briqadasına baxış keçirməsinin, şəxsi heyətin praktiki fəaliyyəti və döyüş növbətçiliyi ilə də tanış olmasının bu məsələ ilə əlaqəsinin olması ehtimalına da şərh verib: "Bunu da istisna etmək olmaz ki, Ermənistan Rusiyanın HHM sistemində arxalanırsa, Azərbaycan öz gücünə və mütəxəssislərinə bel bağlayır. Ola bilsin ki, bu bir təsadüfdür, amma fakt faktlığında qalır ki, Azərbaycan regionda ən güclü HHQ və HHM sistemlərinə malikdir. Zətən bu, keçmiş SSRİ zamanında da belə olub ki, bölgədə Moskvadan sonra ən etibarlı hava hücumundan müdafiə sistemi həmişə məhz Bakıda, Azərbaycana olub".

□ Etibar SEYİDAĞA

Bakıdan Moskvaya intensivləşən səfərlərin pərdəarxası

Mehman Əliyev: "Moskvada Azərbaycanın Rusiyaya qarşı "düşmən mövqədə olması haqda iddialar var"

Bir ara Rusiya rəsmilərinin Bakıya intensiv xarakterli səfərlərini müşahidə edirdikse, son vaxtlar Azərbaycan rəsmilərinin Rusiyaya səfərləri çoxalıb. Prezident Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyev Rusiya Təhlükəsizlik Şurasının sədri Nikolay Patruşev arasında görüş məsələni yəni-dən aktuallaşdırıb.

Rusiya Təhlükəsizlik Şurasının mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, son görüşdə Xəzəryanı regionda beynəlxalq təhlükəsizliyə dair aktual məsələlər, eləcə də hər iki ölkənin hüquq-mühafizə strukturları və təhlükəsizlik orqanlarının qarşılıqlı fəaliyyətinin perspektivləri müzakirə olunub. Bundan əlavə, Ramiz Mehdiyev və Nikolay Patruşev arasında Azərbaycan Respublikası və Rusiya Federasiyası təhlükəsizlik şuraları arasında 2016-2017-ci illər üçün əməkdaşlıq planının imzalandığı da qeyd olunub.

Qeyd edək ki, bundan əvvəl baş nazirin 1-ci müavini Eyyub Yaqubovun Moskvada görüşləri olmuşdu. Oktyabrın 28-də isə MDB iştirakçısı olan dövlətlərin təhlükəsizlik orqanları və xüsusi xidmətləri rəhbərləri Şurasının 39-cu iclası keçirilmişdi. Nov-Oqarevoda MDB xüsusi xidmətlərinin rəhbərləri RF prezidenti Vladimir Putin tərəfindən qəbul olunmuşdu. Azərbaycanı müşavirədə milli təhlükəsizlik nazirinin müavini Hilal Əsədov təmsil etmişdi.

Qeyd edək ki, Moskva vaxtaşırı Azərbaycanı İŞİD-lə hədələyən mesajlar verir. Rusiya Təhlükəsizlik Bürosu rəhbəri Aleksandr Bortnikov MDB ölkələri sərhədlərini terrorçuların işğal təhlükəsi ilə üz-üzə olduğunu vurğulamışdı və Azərbaycan da daxil olmaqla, həmin ölkələri sərhədlərini möhkəmləndirməyə çağırmışdı. Bu mənada Azərbaycan Prezident Administrasiyası rəhbərinin Moskvada keçirdiyi görüşdə İŞİD təhlükəsinə qarşı birgə mübarizənin də müzakirə predmeti olduğu güman edilir.

"Turan" agentliyinin direktoru Mehman Əliyev isə digər arqumentlər söylədi. O, bu səfərin gözlənilən olduğunu bildirdi: "Patruşev MDB dövlətlərinin Qazaxıstan görüşündən sonra bəyan etdi ki, bir sıra ölkələrin əraziləri ABŞ tərəfindən bioloji silahın istehsalı üçün istifadə olunur. Vaxtilə Putin də bu barədə demişdi". **M.Əliyev rabitə sistemindeki sonuncu həbslərlə bu məsələlər arasında əlaqə görür:** "Beynəlxalq danışıqlara qulaq asılıbsa, deməli, hansısa vacib adamların danışıqlarına qulaq asılıb. Ona görə də, mənə, bu məsələlərdə Rusiya ilə bunların arasında problem var. Yeni Azərbaycanın Rusiyaya qarşı hansısa layihələrdə iştirakından söhbət gedir. Belə demək mümkünə, Moskvada Azərbaycanın Rusiyaya qarşı "düşmən" mövqeyi barədə iddialar var. Əgər Rusiya bunu elan edibse, deməli, Azərbaycanın qeyri-dostluq münasibətlərindən söhbət gedir. Əgər sən ona qarşı nəse edirsənə, deməli, "düşmən" elan olunursan. Ona görə də şübhəsiz ki, görüşdə mövcud münasibətlər müzakirə olunub".

Ekspert Bakı-Moskva münasibətlərinin perspektivləri barədə də danışdı: "Hakimiyyət vəziyyəti çox pisdir. Hakimiyyət başa düşür ki, ABŞ və Rusiyanın birbaşa dövlət maraqları var. İkinci tərəfdən, regional və təhlükəsizlik maraqları var ki, onların maraqları üst-üstə düşür. Məsələn, Suriya məsələsini götürsək, sanki Rusiya təkbaşına hərbi əməliyyatlar həyata keçirir, ancaq biz bilir ki, orada əməkdaşlıq var. Əməkdaşlıq məsələləri ilə bağlı konturlar da var. Məsələn, keçmiş prezident Katerin Rusiyaya İŞİD-in yerləşdiyi mövqelərin xəritəsini verməsi buna sübutdur. Ya da orada Rusiya ilə informasiya mübadiləsi gedir. ABŞ-Rusiya razılığı olmasaydı, Putin orada heç vaxt bu əməliyyatlar başlaya bilməzdi".

M.Əliyevin fikrincə, bu fakt o deməkdir ki, Azərbaycanla bağlı da eyni vəziyyət var: "Əgər hesab edirik ki, biz Rusiya ilə Amerikanın arasında oynayaçağıq, onların maraqlarını təmin edib özümüzü sigortalayacağıq, bu, çox böyük səhvdir. Ən təhlükəli məsələ odur ki, Azərbaycanla bağlı o tərəflərin bir araya gəlməsi baş versə, onda vay bu hakimiyyətin halına. O halda manevr üçün yer qalmayacaq. Azərbaycanı hər iki tərəfdən vururlar və o, çox zəif mövqədə qalır. Ona görə də rəsmilər bu kimi səfərlərlə vəziyyəti normalaşdırmağa çalışırlar. Üstəlik, iqtisadi cəhətdən vəziyyət kifayət qədər ağırdır. Yunan mifologiyasında "Axilles dabanı" ki deyirdilər, indi Azərbaycanın "Axilles dabanı" neftdir. Neftin azalması ölkəni çox zəif vəziyyətə gətirib çıxarır".

□ Cavid TURAN

Rabitəsiz və təhlükəli

Zamin HACI
 zaminhaci@gmail.com

Boş-bekar konspiroloqlarımız istəsələr rabitə və informasiya texnologiyaları naziri Əli Abbasovun işdən çıxarılmasında Rusiya barmağı tapa bilərlər. Axı dünən prezident administrasiyasının rəhbəri Ramiz müəllim Moskvada, Rusiya Təhlükəsizlik Şurasının şefi Patruşevlə görüşürdü. Patruşev isə elə-belə Patruşev deyil, SSRİ-də KGB zabiti olmaqdan müstəqil Rusiyanın Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin (FTX) rəhbərliyinə qədər min cür "şərəfli" yol keçmişdir.

Elə bundan az öncə MTN şefimiz Eldar Mahmudovu da ruslarla başqa tədbirdən - MDB-nin sammitindən sonra vurdular. Prezident Əliyev Mahmudovu, deyəsən, həmin sammitin keçirildiyi Burabay şəhərindən (Qazaxıstandadır - adı da necə simvolik səslənir son olaylar fonunda) gəlib Bakıya çatmamış, elə təyyarədəcə işdən qovdu.

Bəli, buraların bəyinin kim olması dəqiqləşməlidir, yazıqlar olsun ki, bu bəy, deyəsən, Rusiyadır. Özü xarici sanksiyalarla gülüşən rus rejiminin cəhənnəmə yoldaşı getmək cəhdləri bizə yaxşı heç nə vəd eləmir.

Belə baxanda ətrafımızda kürek söykəyəsi bir yönlü qonşu da yoxdur. İran günəşini ordaki qardaşlarımıza problem çıxarır, təhqir edir. Rusiya və Ermənistan açıq düşməndir. Qalır Gürcüstan, onun da etibarı "Borjomi" suyunun qazı qəddərdir. Bir az çətinə düşəndə həmişə bizə dirsək göstərir. Prinsipcə, özü-özünə düşmənçilik edən millətə başqaları niyə yaxşılıq etsin? Örnək üçün, Güneydə bir TV bizi təhqir edən veriliş qayırıbsa, Quzeydəki telekanalizasiyalar azərbaycanlıları hər dəqiqə təhqir edirlər. Bu cür TV-lərin olması millətə kompleks şəkildə təhqirdir. Nə deyər bilirik? 40 milyonluq, nə bilim, 50 milyonluq xalq-filan deyər demaqoqiya ilə məşğuluq, ancaq bu qədər adamın 1 dənə adam arasına çıxarılması, dünya standartının suyunun suyunun suyu səviyyəsində müstəqil telekanalı yoxdur. Heç olmazsa xaricdə yadardır, ona da qanacağımız çatmır. Əlbəttə, əlinə bir az pul keçən "qabaqda gedən zəncirimiz" həmin pulları Cenifer Lopesin göbəyinə taxmağı böyüklük, qanacaq, mərifət sayırdısa, başqalarından nə gözləyəsən?

Milli təhlükəsizlik naziri reketlə məşğul olarmış, rabitə naziri isə qanunsuz dinləmələrlə. Təhlükəsizlik elə, rabitə belə - yapistlərin qurduğu, tərəf vurduğu "dövlətçilik fəlsəfəsi" budurmu? Obrazlı yazsaq, təhlükəli və rabitəsiz bir dövlətdə yaşayırıq.

Əlbəttə, bunlar "ipdə qalan danalardır", qırılıb qaçanlar da əməli-sələh sayılmaz. Örnək üçün, nəqliyyat nazirindən daha nələr yazılmadı, daha nələr deyilmədi? Mahmudovdan, Abbasovdan bircə fərqi var ki, onu işdən çıxarmayıblar. Yağmalama, qohumların çıxarılması və sairə - hamısı eynilə tətbiq edilib. Bir el məsələndə deyilən kimi, tsbaşqanı ya belə üstə çevir, ya öldür, nə fərqi var? Nəqliyyat nazirinin çanağı tersinə qoyulub.

Yaxud xarici işlər nazirinin idarəsində guya yaxşı mühit var? Müdafiə nazirini tərəfləyirsiniz, amma bu həftə Qazaxda bir əsgərimizin kürəyinə vurulan 3 güllənin "intihar" kimi rəsmiləşdirildiyini bilirsinizmi? Hardan bilirsiniz, kim yazır ki? Həmiyə qadağan ediblər.

Ancaq hər halda idarələrin öz spesifikasiyalarına uyğun tənqidi müsbət haldır. Rabitə nazirini inəklərə donuz qripi yoluxdurması ittihamı ilə də qova bilərdilər - avtoritar rejimlərdən nə desən çıxır. İndiki halda isə qanunsuz dinləmə söhbəti fırlanır. O cümlədən, milli təhlükəsizlik nazirinin dükanlara basqın etməsi bizdə milli təhlükəsizliyin elə alverə bağlı olmasından qaynaqlanır. Özü dükan boyda olan balaca dövlətin ayrı nə təhlükəsizliyi ola bilər ki? Üstəlik, piştaxtanın bir tərəfini yadelli siçovullar kəsib aparıblar.

Dünən qəzetdə "Eldar Mahmudov korrupsiyada da suçlanır" başlığı gördüm, etiraf edim ki, xeyli güldüm. Çox xoşuma gəlmişdi. Kim bilir, bəlkə də o, evdə uşaqlarını da döyürmüş? Ümid edirəm rabitə naziri haqda "Əli Abbasov nazirlikdə işləyənlərdən qanunsuz kontur almış" başlıqlı xəbərlər oxuyarıq.

Türkiyədəki 1 noyabr seçkiləri qarşıdaş ölkənin xarici siyasət kursu ilə bağlı yaşanan bəzi qeyri-müəyyənlilikləri də aradan qaldırmış oldu. Xüsusən də Ankara-Vaşinqton münasibətlərində pozitiv mənada yəqinlik hasil olduğunu söyləmək olar.

ABŞ prezidenti Barak Obamanın bir neçə gün qabaq türkiyəli həmkarı Rəcəb Tayyib Ərdoğan və baş nazir Əhməd Davudoğlu ilə ayrıca telefon danışığı aparması və onları seçkilərlə bağlı təbrik etməsi, həmçinin telefon danışıqları zamanı İŞİD terror qruplaşmasına təzyiqləri birgə davam eləmək barədə anlaşma əldə olunması və Suriya böhranının nizamlanması yollarını geniş müzakirə edilməsi, bundan başqa Amerikanın öz müttəfiqinin hava məkanının təhlükəsizliyini Rusiya və başqa təhlükələrdən daha etibarlı qorumaq üçün İncirlik bazasına yeni nəsil hərbi təyyarələr göndərməsi artıq ondan xəbər verir ki, Ağ Evin regiondakı əsas müttəfiqi ilə münasibətləri keyfiyyətcə yeni mərhələyə keçib.

Avropa Birliyi ilə də Türkiyə arasında münasibətlərin dərinləşməyə üz tutduğu, avropalı rəsmilərin son vaxtlar Türkiyənin önəmini tez-tez vurğulaması da nəzərə alınarsa, söyləmək olar ki, regionda dost-müttəfiqlərin təzədən dəqiqləşməsi prosesi başlayıb.

***

Təsadüfi deyil ki, bu arada Rusiyanın İrana S-300 zənit-raket sistemləri satmasına qərar verdiyi bəlli olub. Sistemlər ilin sonunadək İrana təhvil verəcək. Rəsmi Ankaranın buna sət reaksiyası özünü çox gözəltməyib. Türkiyə xarici işlər nazirinin müavini Əli Şahin xəbərdarlıq edib ki, S-300 sistemləri bölgədəki vəziyyəti daha da gərginləşdirəcək, bütövlükdə İranın silahlandırılması müharibə ocaqlarının miqyasını genişləndirəcək.

"İran nə qədər çox silahlanarsa, bölgədə bir o qədər müharibə riski artır. Yeni münaqişə ocaqları yarana bilər. Bu addım Yaxın Şərqdəki sülh prosesini ləngidəcək. Bundan əlavə, İranın S-300 sistemləri Türkiyəyə təhlükə yaratmır. Ölkəmiz NATO-nun havadan müdafiə sistemlərinə sahibdir" - əlavə edib nazir müavini.

İranın üzərindən sanksiyalar götürüldükdən sonra Tehran-Moskva əməkdaşlığının güclənəcəyi əslində gözlənilən idi. Həm də o səbəbə ki, Suriya (Bəşər Əsəd) məsələsində hər iki tərəf ortaq mövqedədir. Bu xüsusda onların hərbi əməkdaşlığı əlbəttə ki, təkə kommersiya xarakteri daşmır, eyni zamanda bölgədəki ənənəvi Ankara-Vaşinqton-Bakı geosiyasi üçbucağına qarşı Moskva-Tehran-İrəvan "oxunu" gücləndirmək niyyəti güdür.

Rusiya prezidenti Vladimir Putinin iki gün öncə Ermənistanla ortaq Raketdən Müdafiə Sistemi (RMS) yaradılması haqda imzaladığı sənəd və

Vaşinqton-Ankara-Bakı Üç paytaxta qarşı

ABŞ-Türkiyə müttəfiqliyi yeni mərhələyə adlayır; region uğrunda Rusiya və İranın güclənən rəqabəti Amerikanın öz müttəfiqlərinə ehtiyacını artırır; Azərbaycan yeni çağırışlarla üz-üzə...

Rusiyanın Ermənistan səmasına nəzarəti tam ələ keçirməsi də sözsüz ki, eyni hədəfə hesablanıb.

Xəbər verdikimiz kimi, Putin bununla bağlı bəyan edib ki, Moskva Qərbin son vaxtlar güclənən RMS-ə adekvat cavab vermək niyyətindədir. Analitiklər isə bunu dərhal Kremlin ABŞ da daxil olmaqla, Qərbin RMS-i altında olan ölkələrə - Avropa ölkələri, Türkiyə, İsrail, hətta Gürcüstana nüvə zərbəsi endirə biləcəyi ilə bağlı hədəsi kimi qiymətləndirib. İddialara görə, xarici işlər naziri Sergey Lavrovun noyabrın 9-da İrəvana etdiyi səfər də öncəliklə məhz bu hədəfə hesablanıb.

***

Vaşinqton-Ankara-Bakı üçbucağına qarşı Moskva-Tehran-İrəvan oxunun güclənməsi özünü Güney Qafqaz uğrunda güclənən rəqabətdə də göstərməkdədir. Söhbət İranın qaz anlaşmalarını vasitəsilə Ermənistanı, hətta Gürcüstaniyi öz təsir zonasına salmağa çalışmasından gedir. Vəziyyətin özəlliyi ondadır ki, cənub qonşumuzun ənənəvi tərəfdaşı İrəvanla yanaşı, rəsmi Tiflis də bu prosesdə maraqlı görünür.

Ancaq məsələ ondadır ki, Rusiya və İran Suriya, Qərb məsələsində nə qədər müttəfiq və tərəfdaş olsalar da, Cənubi Qafqaz məsələsində rəqibdirlər. Çünki Moskva Güney Qafqazı da özünün "həyatı maraqlar zonası" elan edib və ora "üçüncü qüvvə"nin girmə-

sini yumşaq desək, qıcaqla qarşılayır. Politoloqlar da eyni qənaətə bölüşür.

"İran son zamanlar özünü xüsusilə Ermənistanla münasibətlərdə daha fəal göstərir". Bu sözləri axarş.az-a açıqlamasında politoloq Qabil Hüseynli deyib. Səbiq dövlət müşaviri Tehranın çox riskli oyunlar oynadığını düşünür: "Ermənistan var qüvvəsi ilə çalışır ki, İran qazı bu ölkənin ərazisindən keçməklə Gürcüstana, ola bilsin oradan da başqa ölkələrə getsin. Üstəlik, Tehranla İrəvanın arasında geniş ticari əlaqələri var və bu əlaqələr genişlənir. Tehran hətta İrəvana xam neft göndərilməsi və onun emalı ilə bağlı tədbirlər görməyə hazırlaşır. İranın hazırda üzərində işlədiyi çox mühüm planları var. Buraya təbii ki, Ermənistan vasitəsilə Gürcüstaniyi təsir altına almaq da daxildir. Moskva hələ ki prosesləri cilovlaya bilər. Lavrovun İrəvana səfərində gündəlikdə duran məsələlərdən biri də İran qazının Ermənistana göndərilməsinin qarşısının alınması idi".

Politoloqun sözlərinə görə, planın ikinci hissəsində Azərbaycanla münasibətlərdə daha çox dini amillərin qızıdırılması yer alır: "Son zamanlar bunun müəyyən təzahürləri özünü büruzə verir. Bəzi İslam təşkilatları iğtişaşlar törətməyə belə cəhd göstərdilər. Düzdür, Tehranla Bakı arasında da ticarət əlaqələri var, ancaq İran Azərbaycanda dini baxış-

ların yayılmasında israrlıdır ki, bu da çox təhlükəli tendensiya yadır. Tehran çox riskli oyunlar oynamaqda davam edir".

Ekspert əmindir ki, İran üzərindən sanksiyaların qalxması fonunda Cənubi Qafqaz uğrunda rəqabət kəskinləşəcək: "İran heç vaxt Rusiyanı üstələyə bilməyəcək. Bu rəqabət fonunda, əksinə, Rusiyanın təsiri güclənəcək və Rusiya meyilli qüvvələrin sayı artacaq. Üstəlik, Ermənistan Cənubi Qafqazda baza xarakterli yeni istinad nöqtələri də yaransın".

***

"Yeni istinad nöqtələri" isə artıq yaradılmağa başlayıb. Rusiyanın Ermənistanla RMS-lər yaradaraq ABŞ-ı və müttəfiqlərini hədələməsinə nəzərdə tuturuq. Bölgədə və ətrafında gedən son proseslər fonunda isə ən həssas və sürüşkən durumda təbii ki, Azərbaycan, Bakı görünür. Çünki Tiflis və İrəvan öz geosiyasi seçimlərini artıq edib. Ankara, Moskva və Tehranın yer aldıkları təhlükəsizlik sistemləri də bəllidir.

Bu xüsusda Azərbaycanın Təhlükəsizlik Şurasının katibi, Prezident Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyevin srağagünkü Moskva səfəri və orada MDB təhlükəsizlik şuraları katiblərinin üçüncü toplantısı çərçivəsində Rusiya Təhlükəsizlik Şurasının katibi Nikolay Patruşevlə ayrıca görüşməsi diqqət çəkir. Bakı üçün çətin seçim problemi qalır...

□ Siyasət şöbəsi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Azərbaycanın işğal altındakı ərazilərinin azad olunacağı ilə bağlı xəbərlər rəsmən təkzib olunub. Yayılan məlumata görə, Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrovun İrəvana səfəri çərçivəsində Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizama salınması kontekstində Ermənistan rəhbərliyi ilə aparıldığı danışıqlarda ərazi güzəştləri məsələsi müzakirə olunmayıb. Modern.az saytının news.am-a istinadən verdiyi xəbərə görə, bu barədə Rusiyanın Ermənistandakı səfirliyindən bildiriblər.

Qeyd edək ki, bundan önce Ermənistanın "Aykakan Jama-nak", "Jovoxurd" nəşrləri, həmçinin Rusiyanın "Kommersant" qəzeti Sergey Lavrovun Yerevan səfəri ilə bağlı sensasion sayıla biləcək məlumatlar yayıb. Məlumatla görə, Rusiya Azərbaycanın Avrasiya İttifaqına üzv olmasını arzuladığından Ermənistandan Dağlıq Qarabağ ətrafındakı bir neçə rayonun geri qaytarılmasını tələb edir.

Diqqətçəkən odur ki, oxşar xəbərlər Rusiya və Ermənistan arasında hərbi əlaqələrin gücləndiyi, Moskvanın Ermənistan səmasına nəzarəti tam ələ keçirdiyini təsbitləyən hüquqi müqavilənin imzalandığı ərafədə yayıldı. Bütün bunlar isə onu deməyə əsas verir ki, İrəvan və onu dəstəkləyən çevrələr əslində "Rusiya Qarabağı Azərbaycana qaytarır" tipli xəbərləri məqsədli şəkildə yayırmış, əslində isə Rusiyanın "təhlükə ilə üzləşən" Ermənistanı daha çox müdafiə etməsi üçün ideoloji baza yaradılmışdır.

Rusiyanın himayəsində sığınan işğalçı ilə döyüşməyin çətin olduğunu təkcə Azərbaycanda deyil, Qərbdə də yaxşı anlaşırlar. Odur ki, Cənubi Qafqazın yenedən tam şəkildə Rusiyanın koloniyasına çevrilməməsi üçün Qarabağ münaqişəsinin alovlanmasını istəməyən beynəlxalq qüvvələr sülh danışıqlarının alternativini görmədiklərini deyirlər.

2016-cı ilin yanvarından etibarən Serbiyanın ATƏT-ə sədrlik müddəti başa çatır və onu Almaniyaya əvəzləyəcək ki, bu da ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrliyinin fəaliyyətində dönüşün yarana biləcəyi ehtimalını gündəmə gətirir. Düzdür, illərdir təşəbbüslər olsa da, hələlik Avropa Birliyinin ən böyük və önəmli dövləti olan Almaniyanın həmsədrliyə gətirilməsi məsələsi həllini tapmayıb. Almaniyaya rəhbərliyinin Qarabağın işğal altında olmasını birmənalı şəkildə bəyan etməsi, üstəlik, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevlə görüşü zamanı işğalın arxasında Rusiyanın dayandığı barədə kansler A.Merkelin dedikləri Berlinin münaqişənin həllində ədalətli mövqə tutacağına şübhə yeri qoymur. Həsab olunur ki, Türkiyə kimi Almaniyanın da həmsədrliyə gedən yolunu kəsən əsas amil bu dövlətin ədalətin tərəfində dayanmasıdır.

Amma müşahidəçilərin əksəriyyəti hesab edir ki, Almaniyanın ATƏT-ə sədrliyi Qarabağ məsələsində də pozitiv rolunu oynayacaq. Ən azı 1 illik sədrliyi

dövründə rəsmi Berlin Minsk Qrupunun həmsədrliyinin fəaliyyətinə nəzarət etməklə yanaşı, onların fəallığının artmasında önəmli mövqedən çıxış edəcək. Ən mühüm budur ki, Minsk Qrupunun həmsədrliyi atacaq-ları addımlarla əlaqədar sədr - Almaniyaya ilə məsləhətləşmələr aparacaq.

Qarabağ

Alman dəqiqliyi Qarabağın açarı ola bilərmi?

Ekspertlərə görə, Almaniyanın ATƏT-ə sədrliyi dönəmində Azərbaycan tərəfi yaranmış siyasi situasiyadan səmərəli şəkildə istifadə etməyə daha çox çalışmalıdır

dövründə rəsmi Berlin Minsk Qrupunun həmsədrliyinin fəaliyyətinə nəzarət etməklə yanaşı, onların fəallığının artmasında önəmli mövqedən çıxış edəcək. Ən mühüm budur ki, Minsk Qrupunun həmsədrliyi atacaq-ları addımlarla əlaqədar sədr - Almaniyaya ilə məsləhətləşmələr aparacaq.

Politoloq Arzu Nağıyev deyir ki, Almaniyanın sədrlik məsələsi Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinə önəmli bir şəkildə təsir edə bilər: "Çünki Almaniyaya sədr olmayanda da, söz sahibi olan dövlətlərdən biridir. Hətta bir vaxtlar bu dövlətin ATƏT-in Minsk Qrupunda təmsil edilməsi haqqında müəyyən təkliflər də

var idi. Təbii ki, problemi dərin-dən bilən bir dövlət kimi müəyyən rol oynaya bilər, lakin tam şəkildə buna nail olacağı real görünmür". **A.Nağıyev bir məqama da diqqət çəkdi:** "BMT-nin Ermənistan tərəfindən işğal olunan rayonların qeyri-şərtsiz azad olunması haqqında sonuncu qətnaməsinin qəbul olunmasından da artıq 22 il keçir. Yəni bu qərar 1993-cü il noyabr ayının 11-də qəbul edilmişdir. Təəssüf ki, dünya ictimaiyyəti bu məsələyə də biganəlik və icra mexanizmi də yoxdur".

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu isə hesab edir ki, Almaniyanın həmsədrliyə təyinatının reallaşacağını söyləmək proble-

matikdir: "Bu söhbətlər övvəllər də olub, ancaq reallaşmayıb. Çünki ABŞ, Fransa və Rusiya indiki formatın genişləndirilməsinin əleyhinədir. İkincisi, nəzəri olaraq Almaniyaya həmsədr olsa belə, bu, danışıqlara ciddi təsir etməyəcək, əksinə, yazı-pozu işi, mənasız səfərlərin sayı artacaq. Biz isə bürokratların çoxalması yox, münaqişənin həllinin sürətləndirilməsi lazımdır".

NATO Əməkdaşlıq İnstitutunun rəhbəri Ferrux Məmmədovun fikrincə, ATƏT-ə Almaniyanın sədrlik etməsi Azərbaycan üçün mühümdür: "Almaniyaya Bundestaqi bu yaxınlarda Ermənistanı rəsmi şəkildə işğalçı kimi tanıyaraq Dağlıq Qarabağın qeyri-şərtsiz boşaldılması ilə bağlı qətnamə qəbul etdi. Bu isə o deməkdir ki, Almaniyanın sədrliyi dönəmində Azərbaycan tərəfi yaranmış siyasi situasiyadan səmərəli şəkildə istifadə etməyə daha çox çalışmalıdır. Azərbaycan tərəfi Bundestaqın qəbul etdiyi məlum qətnaməni əlində rəhbər tutaraq ATƏT-ə təzyiq edə bilər və bu yöndə istənilən nəticəsi olan sonluq əldə edə bilər. Təbii ki, yenə də burada Azərbaycan xarici siyasətinin peşəkərliliyi lazımdır. Əgər mövqeyimizi və

əlimizdə olan imkanları düzgün dəyərləndirə bilsək, Ermənistan qarşı bütünlükdə Avropanın qətnamə qəbul etməsinin şahidi ola bilərik. Bu qətnamənin qəbul olunması baş tutarsa, o demək olacaq ki, Azərbaycan Dağlıq Qarabağın azad edilməsi yönündə daha bir ciddi addım ataraq problemin həll olunmasında sonluğa yaxınlaşa bilərik". **F.Məmmədov bildirdi ki, Azərbaycan tərəfi bu addımları mütləq şəkildə atmalıdır:** "Səbəb isə Rusiya və Ermənistan arasında havadan birgə müdafiə ilə bağlı imzalanmış sənəddir. Rusiya və Ermənistan demək olar ki, hər gün daha güclü tərəfdaşlığa imza atırlar. Biz isə sadəcə, gözləmə mövqeyindəyik. Bu isə o deməkdir ki, sabah Dağlıq Qarabağ məsələsinin həlli yolunda biz heç bir uğur əldə edə bilməyəcəyik. Yaranmış istənilən tarixi şansdan maksimum yararlanmaq lazımdır, əks halda, düşmənlə mübarizədə yalnız qala bilərik".

XİN-in mətbuat katibi Hikmət Hacıyev isə "Yeni Müsavat"ın rəsmi Bakının mövqeyini çatdırarkən bildirdi ki, Minsk Qrupu yaradılan etibarən Almaniyaya onun üzvüdür: "11 dövlət ATƏT-in Minsk Qrupunun üzvüdür. Sadəcə olaraq, 1995-ci ildən etibarən həmsədrlik mexanizmi təbii qəbul olunur. Azərbaycan dəfələrlə mövqeyi ondan ibarət olub ki, ATƏT-in Minsk Qrupunun bütün üzvləri bu prosesdə fəal iştirak etməli və münaqişənin həllinə töhfə verməlidirlər. Bu prosesdə hər hansı bir aktivlik göstərən Minsk Qrupunun üzvünün fəaliyyəti bizim tərəfimizdən alqışlanılır". H.Hacıyev Almaniyanın həmsədrliyi ilə bağlı məsələnin gündəmə olmadığını vurğuladı.

"Ermənistan AŞ PA-dan növbəti zərbəni ala bilər"

Elxan Şahinoğlu: "Azərbaycanın cəbhə rayonlarının əhalisinin qəsdən sudan məhrum edilməsi məsələsi gündəmə gəlir"

AŞ PA-nın Siyasi Məsələlər Komitəsində məruzəçi Robert Volterin "Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ və digər işğal olunmuş ərazilərində zorakılığın artmasına dair" hazırladığı 18 maddəlik məruzə qurumun yanvar sessiyasında müzakirəyə çıxarılacaq. Ermənistan çox cəhd göstərsə də, 28 oktyabrda məruzənin qəbulunu qəbul etməməsi üçün ciddi-cəhdlə mübarizə aparacaq şübhə doğurur.

Ancaq "Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, böyük ehtimalla məruzə qəbul olunacaq: "AŞ PA insan haqları və demokratiya mövzularında Azərbaycan hakimiyyətini tənqid etsə də, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində birmənalı olaraq Azərbaycanın ərazi bütövlüyü prinsipindən çıxış edir. Bunun özü göstərir ki, rəsmi Bakı AŞ PA ilə əməkdaşlığını genişləndirməli, ayn-ayrı deputat və fraksiyalarla təmaslarını yoğunlaşdırmalıdır. Məsələn, avropalı deputatlarla təmasda olan Elxan Süleymanovun sözlərindən belə aydın olur ki, məruzənin hazırlanması mərhələsində avropalı həmkarlarının bir qismi

Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında kifayət qədər məlumata malik deyilmişlər, yalnız onlarla aparılan çoxsaylı müzakirələrin nəticəsində Azərbaycan torpaqlarının işğalı faktını təsdiq etmişlər. Və ya əgər AŞ PA Rusiyada həbsdə saxlanılan Ukrayna vətəndaşı Nadejda Savçenkonun dərhal azadlığa buraxılmasını tələb edirsə, eyni münasibəti Ermənistanın girovluğunda saxlanılan Dilqəm Əhmədov və Şahbaz Quliyevlə bağlı da sərgiləməli idi".

E.Şahinoğlu bir mühüm məqamı da xatırladaraq qeyd etdi ki, noyabrın 23-də AŞ PA-nın Sosial Məsələlər, Sağlamlıq və Dayanıqlı İnkişaf komitəsinin Parisdə keçiriləcək iclasında Azərbaycan

Elxan Şahinoğlu

üzrə digər məruzəçinin də ilkin hesabat layihəsi dinlənəcək. **Bosniya və Herseqovinanadan olan məruzəçi Militsa Markoviç təbiri-də "Azərbaycanın cəbhə rayonlarının əhalisinin qəsdən sudan məhrum edilməsi" mövzusunda çıxış edəcək:** "Militsa Markoviç hesabata əlaqədar 24-27 avqust

tarixlərində Azərbaycana səfər edib. Markoviç də Volter kimi Ermənistan və işğal altındakı torpaqlara buraxılmayıb. Yeni məruzədə Sərsəng su anbarının işğal altında saxlanılmasının Azərbaycan rayonlarının su imkanlarından məhrum olmasına yol açdığı faktı vurğulanıb. Ermənistan ikinci məruzə ilə də AŞ PA-dan növbəti zərbəni ala bilər. Bundan sonrakı hədəf qəbul olunan və olunacaq bu məruzələrin beynəlxalq vasitəçilərin işində əsas götürülməsinə nail olmaqdır. Doğrudur, ATƏT-in amerikalı həmsədri Ceyms Uorlik AŞ PA Komitəsində qəbul olunan məruzədə narazı qaldığını belə əsaslandırıb ki, onlarla məsləhətləşmə aparılmayıb. Halbuki qətnamə haqqında ATƏT-in fəaliyyətə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsi Anjey Kaspşik məlumatlı idi. Uorlikin açıqlaması o deməkdir ki, Minsk Qrupu üçün AŞ PA-nın qətnamələri və məruzələri əsas deyil. Demək, bunun əksi olaraq Azərbaycan diplomatiyasının başlıca vəzifəsi həmsədrliyi AŞ PA qətnamələrinə nəzər almamağa məcbur etməkdir. Azərbaycanın AŞ PA-dakı nümayəndə heyəti Qarabağla bağlı üzərinə düşənə etdi, etafeti Azərbaycan XİN götürməlidir. Əlbəttə, qəbul edilən qətnamə və məruzələrin Ermənistan hakimiyyətinin mövqeyinə təsir edəcəyini söyləmək çətinidir. Rəsmi İrəvan beynəlxalq təşkilatların qərarlarını yerinə yetirməyəcək. Buna baxmayaraq, BMT-nin 4 qətnaməsi, üstəgəl bu il Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinin Çıraqovlarla bağlı qəbul etdiyi qərar və AŞ PA-da qəbul olunan qətnamələr Azərbaycanı danışıqlarda maneə imkanlarını genişləndirməyə imkan verir. Digər tərəfdən, Azərbaycan öz torpaqlarını güc yoluyla azad etmək yolunu tutarsa, qəbul olunan qətnamələrdəki əsas maddələrə söykənəcək".

"Atlas" rəhbəri xatırladı ki, 2015-ci ilin yekunlaşmasına ay yaranır qalıb. Bu il ərzində də Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində irəliləyiş olmadı. Əksinə, cəbhə bölgəsində gərginlik azalmayıb, atəşkəsin pozulması halları intensivləşib, ağır artilleriyadan istifadə halları artıb. ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrliyi münaqişənin həllində acizlik nümayiş etdirirlər. Həmsədrliyin bulki fəaliyyətlərinin əsas qayəsini Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərini görüşdürmək təşkil edir. Ancaq heç bu məqsədə də hələ ki nail olmayıblar. Həmsədrliyin "durğunluq" dövrü yasaqlıqları bir vaxtda AŞ PA-nın təşəbbüsü ələ alaraq faktiki həmsədrliyə dərs keçdi. Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində Avropa Şurası daha ədalətli mövqedən çıxış edir: "Bu illər ərzində Dağlıq Qarabağla bağlı qəbul olunan heç bir beynəlxalq hesabat və ya məruzədə işğal və onun doğurduğu nəticələr Volterin hesabatındakı qədər cılızlığı ilə göstərilməyib. Hesabatın üstünlükləri bunlardır: Birincisi, hesabatda "münaqişə" ifadəsinin yerinə "işğal altındakı ərazilər" ifadəsi işlədilib. Halbuki ilkin mətnə "münaqişə" ifadəsindən istifadə olunurdu; ikincisi, "işğal edilmiş ərazilər" Dağlıq Qarabağla yanaşı, ətraf ərazilərin də işğalını ehti-

va edir; üçüncüsü, məruzədə Azərbaycan ərazilərinin Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal altında olması faktı vurğulanır; dördüncüsü, məruzədə Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin 2015-ci ilin iyun ayında qəbul etdiyi "Çıraqov və digərləri Ermənistan qarşı" qərarı yer alıb. Bu qərara görə, Dağlıq Qarabağdan qovulan azərbaycanlıların geri qayıtması hüququ tanınır ki, Ermənistan bu qərara riayət etməlidir; beşincisi, məruzədə Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyevin Dağlıq Qarabağın "məhkəmələri" tərəfindən qanunsuz məhkum edildiyi bildirilib; altıncısı, məruzədə BMT Təhlükəsizlik Şurasının Azərbaycan ərazilərinin işğal azad edilməsini tələb edən qətnamələr xatırladılır; yedincisi, sənəddə Ermənistan və Dağlıq Qarabağ arasında dəhlizlə yanaşı Azərbaycanın digər ərazisindən Naxçıvana çıxışın təmin olunması vacibliyi də yer alıb. Azərbaycanın AŞ PA-dakı nümayəndə heyəti məruzəyə təklif etdiyi 3 düzəliş də qəbul edildi. Birinci düzəlişə görə, "... Dağlıq Qarabağ bölgəsinə dair münaqişə hələ də həll edilməmişdir" ifadəsinin əvəzinə "... Azərbaycanın işğal olunmuş əraziləri hələ də işğaldan azad edilməmişdir" ifadəsi yazılıb. İkinci düzəlişdə "Dilqəm Əsgərovla Şahbaz Quliyev qeyd-şərtsiz azadlığa buraxılmadı" ifadəsi yer alıb. Üçüncü düzəlişdə isə "Ermənistan hakimiyyətinin məruzəyi ilə əməkdaşlıqdan imtina etməsinə "təəssüflənir" ifadəsi "qətiyyətlə pislənilir" ifadəsi ilə əvəz edilmişdir".

Kasıb küçədən büllur saraylara və geriyyə

Xalid KAZIMLI

Milliyətçə yəhudi olsa da, Azərbaycanda doğulub-böyümüş, Moskvada varlanmış iş adamı Telman İsmayilovun müflis olması xəbəri postsovet məkanında, o cümlədən Azərbaycanda və Türkiyədə geniş müzakirə olunan hadisədir.

Görün, adam haralardan hara gəldi. Dar-düdüklü və palçıqlı rayon küçəsindən çıxıb dünyanın ən iri meqapolislərindəki büllur saraylara yerləşən adam indi sürətlə geri gəlməkdədir.

Ancaq bu cür adamlar yenidən o dar-düdüklü küçələrə qayıtmadırsa, ya ölümü, ya məhbəsi üstün tuturlar, adətən.

Ola bilsin, Telman İsmayilov həyatın dibinə yuvarlanmayacaq, səfilə çevrilməyəcək, özünü, biznesini birtəhər qoruyacaq, amma onun milyardlardan, əski həyat tərzindən məhrum olduğu ortadadır.

Bu hala düşməsi səbəbindən indi onun etnik mənşəcə yəhudi olması belə şübhəlidir. Yəhudi biznesmenlər heç vaxt müflis olmur.

Onlar heç vaxt özlərini gözə soxmur, pullarını havaya sovurmur, varidatlarıyla lovğalanmır, ulduz xəstəliyinə tutulmurlar.

Yəhudi biznesmen hansısa məşhur müğənni qadına pul xərcləyə belə bunu reklam etdirməz, medianın dilində, ağzında olmaz, kameralar önündə gövdə göstərməz.

Xəsislikləri ilə ad çıxardıqlarına baxmayın, öz millətlərinin gələcəyi, rifahı və təhlükəsizliyini düşünən yəhudi biznesmenlər milyonlardan keçir, kipiqlərini də qırmırlar.

Ortada Rotşild nümunəsi var. O, Bakı neftindən qazandığı pulları möhtəşəm villalara, bahalı avtomobillərə, Hollivud "ceyran"larına xərcləmədi, Təl-Əviv səmtində ev, torpaq almaq istəyən kasıb yəhudilərə, onlara o torpağın satılmasına icazə verəcək məmurlara bağışladı. Əvəzində bu gün həmin torpaqlarda İsrail dövləti var.

Ortabab ailədən olan Henri Kissincerin elitər məktəbdə təhsil alması, sonradan ABŞ-ın dövlət katibi olması da adlarını bilmədiyimiz yəhudi biznesmenlərin maliyyəsi ilə başa gəlib.

Telman İsmayilov isə öz pullarını Hollivud ulduzlarına xərcləyirdi. Onun Antalyada tikdirdiyi "Mardan-palas" otelinin açılışına dünyanın ən məşhur sənətçiləri çox iriməbləqli qonorar müqabilində qatılmışdılar. Adam quru şöhrət arxasınca düşmüşdü və onu qazanmışdı.

Bu gün haqlı olaraq deyirlər ki, İsmayilov o pullarla onuz da milyonçu olan Şakirani, Riçard Giri bir az da varlandırdı, xaricdə təhsil almağa pulu çatmayan kasıb balalarını oxutsaydı, həm savab iş görərdi, həm də reputasiyası daha fərqli olardı.

İnsanlar zər-zibaya bürünən, havaya pul səpələyən, bahalı içkiləri sel kimi axıdan harın və qudurğan oliqarxları sevmirlər. Ərəb şeyxzadələrinin reputasiyası nədən bərbaddır? Məhz bu üzündən.

Dünyada Telman İsmayilovdan 40-50 qat artıq pulu olan milyarderlər var, hər il dünyanın yəzdən artıq ölkəsində insanları yaxşı yaşaması, aclıq çəkməməsi, təhsil alması üçün milyardlarla pul xərcləyirlər.

İsmayilov isə özü yəhudi olsa da, zehniyyəti ərəb şahzadələrininki kimi idi, pulunu təmtərağa, təntənəyə xərcləyirdi.

Təbii ki, onun müflis olmasında (bəlkə də edilməsində) bu xasiyyətinin böyük payı var. Rusiyanı idarə edənlər bu oliqarxın ölkədə qazandığı pulu sağa-sola xərcləməsinə, Türkiyədə milyard dollarlıq layihə gerçəkləşdirməsinə biganə yanaşa bilmirdilər.

Hiss olunurdu ki, onu sıxışdırırlar. Əslində o, kapitalını Rusiyadan Türkiyəyə keçirmək istərkən təzyiqlərdən qaçmaq istəyirdi.

Fəqət dünya bir yerdə durmur, vəziyyət sürətlə dəyişir, dünənki dostlar düşməne, rəqiblər müttəfiqə çevrilir və ortada bir çoxları qəfildən varlanır, bəzi milyarderlər də müflis olurlar.

T.İsmayilovun qələminin qırılmasına hansı hərəkətinin, sözünün səbəb olduğunu dəqiqliyi ilə bilmək çətindir. Ancaq bir şey dəqiqdir ki, adamın fərmanı Kremldə kəsilib. Bəlkə də o, hansısa böyük bir sövdələşmənin qurbanıdır.

Ortada olan fakt budur ki, həm Rusiyada, həm də İsmayilovun doğma vətəni Azərbaycanda onun müflis olmasından narahat olanlar, bunu haqsızlıq sayanlar çox azdır. Çoxları "əcəb oldu, ona bu da azdır" düşüncəsindədir.

Noyabrın 11 və 12-də Cenevrədə BMT-nin İsgəncələr Əleyhinə Komitəsində Azərbaycanla bağlı müzakirələr keçirilib. BMT-nin Bakı ofisindən bildirilib ki, Azərbaycan İsgəncələr Əleyhinə Konvensiyasını ratifikasiya edən 158 ölkədən biridir. Bu səbəbdən Azərbaycan 10 müstəqil ekspert qarşısında müntəzəm hesabat verməlidir.

Qeyd edək ki, bundan öncə "Human Rights Watch" BMT-yə memorandum təqdim edərək Bakıdan repressiyalara son qoyulmasını, Leyla və Arif Yunuslar, İntiqam Əliyev, İlqar Məmmədov və digər siyasi məhbusların azadlığa buraxılmasını, QHT-lərin bank hesablarından həbslərin götürülməsini tələb etməyə çağırıb.

Xatırladaq ki, ötən ayın sonlarında da ABŞ Senatında buna bənzər dinləmələr keçirilmişdi və hakimiyyət sərt tənqidlərlə üzlaşmışdı. Son yarım ayda ölkəmizlə bağlı müzakirələrin intensivləşməsi fonunda iqtidarın atacağı addımlar maraqlıdır. Hakimiyyət yenə də dirəniş göstərəcəkmi?

"Turan" informasiya agentliyinin rəhbəri Mehman Əliyev hesab edir ki, BMT-də Azərbaycandakı isğəncələrlə bağlı dolğun məlumatlar var: "Müzakirələrdə Azərbaycan xaric olunan şəxslər də iştirak edə bilər. Emin Hüseynovun iştirakı da deyilir. BMT bu sahədə çalışan QHT-lər və onların nümayəndələrini fərqləndirir. Dinləmələrdə qoyulan məsələlər, ondan əvvəl yayılan hesabat onu göstərir ki, BMT-də Azərbaycanın daxilindəki vəziyyətlə bağlı dolğun məlumat var. Bu məsələdə onların mövqeyi kifayət qədər ciddidir. Hesab edirəm ki, bu mövqenin hakimiyyətə təsiri olacaq. Beynəlxalq təşkilatların son bir ildə Azərbaycanla bağlı mövqeləri sərtləşib. Hakimiyyət artıq bir araya gəlmək üçün yollar axtarır. Yaxın gələcəkdə müsbət dəyişikliklər gözləmək olar. Cəmiyyət üçün dinləmələr vəziyyəti yaxşılaşdırmağa və ədalətli iqtidar iradələrinə qarşı müsbət təsiri olacaq. Problemlər hüquq müstəvisində həyata keçiriləcək. Həbsxanalarda ciddi problemlər var. Vətəndaşlar saxlanılarkən, polis bölmələrində isğəncə halları ilə üzlaşırlər".

"Turan" rəhbəri Azərbaycan qarşı son yarım ayda artan təzyiqlərdən də söz açdı: "Adətən belə müzakirələr ilin

BMT-də Azərbaycanla bağlı dinləmələr: iqtidar nə edəcək?

Son yarım ayda ölkəmizlə bağlı müzakirələr intensivləşib; **ekspert:** "Bu cür dinləmələrlə hakimiyyətə mesajlar çatdırılır"

sonunda aparılır. Çünki gələn il üçün planlar qurulur. Hakimiyyət də gələcək üçün planlarını təqdim etməlidir. Bu baxımdan dinləmələrin ilin sonuna təsadüf etməsi normaldır. Əvvəlki müsahibələrimdə bu barədə demişdim ki, parlament seçkilərində nüfuzlu xarici təşkilatların iştirak etməməsi müəyyən sövdələşmənin olduğundan xəbər verir. Çünki açıq şəkildə seçkiyə göz yumuldu. Bu cür dinləmələrlə hakimiyyətə mesajlar çatdırılır. Öhdəliklər məsələsi hazırda gündəmədədir. İqtisadi durumumuz çox pisdır. Bu da ölkədə kifayət qədər problemlər yaradır. Narazılıq, daxili gərginlik günbəgün artır. Xaricdən gələn bu cür mesajlar adekvatdır".

M.Əliyev hakimiyyətin təzyiqlər qarşısında dirəniş göstərməyəcəyi qənaətinədir: "Hakimiyyətə müəyyən güzəştlər olub. Hesab edirəm ki, beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq bərpa olunacaq".

□ **Cavansir ABBASLI**

Azərbaycan yenidən "sendviç" olur

Şimal və cənub qonşularımızın ölkəmizə qarşı təzyiqləri artırmalarının pərdəarxası...

Uzun zamandır cənub qonşumuzla münasibətlərdə sakitlik hökm sürsə də, İran televiziyasında Azərbaycan türklərinə qarşı ağır həqarətlərə yol verməsi gərginliyə səbəb olub.

Hesab olunur ki, İran televiziyasının yayımladığı, azərbaycanlıların təhqirinə yol verildiyi təməşə, əslində öncədən planlaşdırılmış ssenarinin tərkib hissəsidir. Ssenarinin əsasında isə ölkəmizə qarşı sistemli təzyiqlər planının durduğu söylənir.

Eyni zamanda hazırkı durumda Azərbaycan Rusiyanın da təzyiqlərinə məruz qalır. Proseslər göstərir ki, Rusiya Gürcüstan üzərindən Azərbaycana təzyiqlər edərək, enerji məsələsi üzrə ölkəmizin strateji mövqeyini zəiflətmək istəyir. Belə olan təqdirdə şimal və cənub qonşularının təzyiqləri arasında qalan Azərbaycan yenidən "sendviç" halına düşür.

Məsələ ilə bağlı "Yeni Müsavat" a danışan politoloq Qabil Hüseynli bildirib ki, hadisələrin Azərbaycanla bağlı hansı səpkidə inkişaf edəcəyi İranın davranışlarından asılıdır:

"İran uzun zamandır Ermənistanla əlbir hərəkət edərək, Azərbaycanın iqtisadi maraqlarına zidd siyasət yürüdür. İranın

ərazisindən qaz kəməri çəkmək və bunu TANAP layihəsinə alternativ kimi formalaşdırmaq istəyirlər. İran eyni zamanda Azərbaycanın enerji layihələrinin bir çoxuna qarşı əks hərəkətlərdə bulunur. Bu, məsələnin xarici iqtisadi əlaqələrlə bağlı olan tərəfidir. Ancaq bir məqam da var ki, hazırda İran öz daxilində baş verən hadisələrə görə də Azərbaycanı təşviqləndirməyə çalışır. Son günlər İran televiziyasında yayımlanan veriliş də təsadüf adlandırmaq olmaz. Orada üç-beş adam yığılıb bunu edə bilməz. İranda buna bənzər mühit olmasa, o adamlar bu cür təməşəni qurmağa necə risk edərlər? İndiyə qədər buna bənzər

bir çox hadisələr olub. Azərbaycanlıları tarakana, uzunqulağa belə bənzədiblər. Azərbaycanlıların İranda təhqir edilməsi, həm televiziya, həm də məişət səviyyəsində kütləvi hal alıb. Xalq da dözməyərək ayağa qalxdığı zaman bunun günahını Quzey Azərbaycanda axtarırlar. İran bilməlidir ki, Azərbaycan, Güneydəki proseslərə təkan verərsə, onların dövləti parçalanacaq ola bilər. Ona görə də İranın Azərbaycanla münasibətləri gərginləşdirməyə gücü çatmaz. Düzdür, onlar gizli surətdə nələrsə edirlər və edə bilərlər. Ancaq bundan artığını bacarmazlar".

Məsələ ilə bağlı "Yeni Müsavat" a danışan ADP sədri Sərr

dar Cəlaloğlu isə bildirib ki, İranla bağlı mövcud proseslərin meydana çıxması təbii: "Hazırda Cənubi Azərbaycanda baş verən hadisələr, əslində son zamanlar regionda mövcud olan konyuktura ilə bağlı oradakı azərbaycanlıların verdiyi reaksiyadır. Əgər bu hadisələr həqiqətən də daha böyük kütləni əhatə edəcəksə, bu, İranda növbəti inqilaba səbəb ola bilər".

S.Cəlaloğlu Azərbaycana Rusiya tərəfindən edilən təzyiqlərə də münasibət bildirib: "Son zamanlar Rusiyadan da Azərbaycana qarşı təzyiqlər çoxalıb. Azərbaycan hökumətinin anti-Qərb mövqeyinin sərtləşməsi də elə bununla bağlıdır. Rusiyanın dünyada proqnozlaşdırılmayan davranışları onun özünün sonunun yaxınlaşmasını göstərir. Çünki beynəlxalq hüquq çərçivəsində dünyanın heç bir ölkəsi özünü Rusiya kimi aparmır. Bu gün Rusiyanın etnoqrafik tərkibinə nəzər salsaq görərik ki, hər addımda böyük "İslam partlayışı" baş verə bilər. Çünki oradakı əhalinin 60 faizi müsəlmandır. Bu isə onun göstərir ki, Rusiya sanki hazırda "odla oynayıb". Azərbaycan hazırda təhlükəsizliyini qorumaq üçün çox ciddi kollektiv təhlükəsizlik layihələrinə, xüsusilə də NATO ilə bağlı əməkdaşlığa önəm verməlidir".

□ **Əli RAİS**

Son 2-3 ayda "Binə" ticarət mərkəzindəki mağazaların 50 faizdən çoxu qapadılıb. Buna səbəb ticarət mərkəzinin rəhbərliyinin iş adamlarına qarşı apardığı soyğunçuluqdur. Bu barədə müsəvat.com-a danışan ticarətçi Turxan Veyisov deyir ki, "Binə"də alver etmək artıq mümkünsüz bir işə çevrilib:

"Binə" gökür, sahibkarlar

"Sədərək"ə üz tutur

Sahibkar: "Sədərək"də yerhaqqı 50 faiz ucuzdur, malımız, obyektimiz üçün təhlükə yoxdur, buradaki qiymətlər alıcılara da sərf edir"

satışı ilə məşğul olan ticarətçilər "Binə"dən kütləvi şəkildə köç edərək bura gəlirlər. Səbəb odur ki, "Sədərək"nin rəhbərliyi yaranmış vəziyyəti, sahibkarların çətinliyini nəzərə alaraq, bura işləməyə gələn

ticarətçilərə böyük güzəştler edir. Hazırda "Sədərək"də öten illə müqayisədə bu il 50 faiz endirimlə mağazalar satılır, icarəyə verilir. Hətta durumu pis olan sahibkarlardan müəyyən müddət

alveri güclənənə, özünü düzəldənə qədər yerhaqqı alınmır. Yerhaqqı da burada 50 faiz ucuzdur. Bundan başqa, "Sədərək"də ticarətçilər özlerini arxayın hiss edirlər. "Binə"ni illə bir dəfə yandırtdılar, orada yanğın təhlükəsizliyi belə yox idi. "Sədərək"də isə yanğınsöndürən maşınlar var, yanğın zamanı sıralara maşınların girməsi üçün yer

Akif Çovdarovun yan-yana 3 villası

"MTN işi" ilə bağlı mətbuatda adı ən çox hallanan və müzakirə mövzusu olan nazirliyin Energetika və Nəqliyyat Sahələrində Təhlükəsizlik Baş İdarəsinin sabiq rəisi, general-mayor Akif Çovdarovdur.

Məlum olur ki, MTN generalı müxtəlif yollarla ələ keçirdiyi pullar hesabına özünə və ailə üzvlərinə lüks həyat şəraiti qurubmuş. Sahibkarlardan, iş adamlarından zorla aldığı pullarla saysız-hesabsız obyektlərin sahibi olan A.Çovdarov paytaxt Bakıda və bölgələrdə lüks villalar tikdirib. A.Çovdarovun Bakıdakı lüks villalarından biri Badamdar qəsəbəsində yerləşir. MTN-in sabiq generalının Bakı şəhəri, Badamdar qəsəbəsi, Yaşayış massiv 1/44-də 3 villası var. Bu villalardan birində A.Çovdarov özü, digərlərində isə iki övladı yaşayır.

Məhəllə sakini olduğunu deyən və özünü Rasim Aliyev kimi təqdim edən yaşlı adam A.Çovdarovu tanıdığını və uzun illərdir bu məhəllədə yaşadığını dedi: "Akif Çovdarovu çoxdan tanıyıram. Onu sonuncu dəfə təxminən 5 gün əvvəl görmüşəm. Övladları da qonşu villalarda yaşayır. Birinci Akif Çovdarov üçün villa tikildi. Sonra daha iki villa övladları üçün tikildi. Tətillərdə burada olurlar. Daimi yaşayış yerləri demək olar ki, buradadır. İndi evdə yaşayış var. İki gün əvvəl oğlunu gördüm. Evi daim nəzarətdə saxlayan mühafizə xidməti də var".

□ İlkin MURADOV
Foto: Məhəmməd TÜRKMƏN

qorunması şəklində Azərbaycan hər hansısa bir məmurun vəsaitlərini gizli saxlamış olur. Beləliklə də onun ölkə içərisində hər hansısa bir qadağa rejimi tətbiq olunanda faktiki olaraq onu həyata keçirmək mümkün olmur. Digər yandan da müxtəlif adamların adı ilə bu işləri həyata keçirmək praktikası da geniş yayılıb. Ona görə də mən hesab edirəm ki, bizim üçün ən başlıca məsələ ondan ibarət olmamalıdır ki, Azərbaycanda 2000-ci ildən bu yana gəlirlərin deklarasiyası ilə bağlı qanunvericiliyin tətbiqi mexanizmini biz tapmalıyıq ki, adamlar öz imkanlarını, öz şəraitlərini, mülk döriyyəsinə rahat bir şəkildə qarant edə bilsinlər. Biz bolşevizm dövründə yaşamırıq. Qoy bu ölkələrin villaları, partiyalılıq fəaliyyəti çoxalsın, məmurların digər yaradıcılıq imkanları hesabına şəraiti genişlənsin. Buna heç kim qadağa qoymur. Siyahı tərtib edin, nə qədər məmur ailəsinin xa-

ricdə olmasından danışmaq olar? Düşünürəm ki, bu barəmələ sayılacaq qədər azdır".

Z.Oruc məmur övladlarının xaricdə təhsil məsələsini isə ayırmağın vacibliyini vurğuladı: "Azərbaycan dövləti xaricdə təhsil proqramlarını maliyyələşdirir və çox düzgün bir addım atır. 2007-2015-ci illər ərzində minlərlə şəxs bu proqramdan yararlanıb. Təhsil almaq heç bir halda kriminal bir əməl kimi təsnif edilə bilməz. Biz bunu bu cür sanksiyalaşdırmalı deyilik. Xaricdə təhsil alan insanlar sonradan ölkəyə dönürlər. Bunun içərisində məmur balalarının da, sadə vətəndaşların da olması mümkündür. Məmur övladı, məmur ailəsi etikəti mənfi bir hal kimi ortaya qoymaq, bunu siyasi bir mübarizənin hədəfinə gətirmək, onlara bolşevik yanaşmasını tətbiq etmək, villa sahibidirsə, var-dövləti varsa, "bu insan mütləq cinayətkardır" hökmünü çıxarmaq çox yanlış olar".

□ Günel MANAFLI

Biznesə qurşanan, xaricə

üz tutan məmurlar...

Zahid Oruc: "Əksər ölkələrdə böyük imkanlara sahib olan şəxslər dünyanın digər ərazilərinə maraqlı göstərir"

Məmur-oligarxların, yüksək vəzifəli şəxslərin övladlarının xarici ölkələrdə təhsil almaları, ticarət qurumları, eyni zamanda əyləncələrində külli miqdarda pul sərf etdikləri xəbərlərinə rast gəlirik. Hətta bir sıra məmurların ailələri xaricdə yaşayır. Belə təsəvvür yaranır ki, onların bir ayağı qaçaraqdadır, özlərini sığortalamağa çalışırlar.

Bunun səbəbi nədir? Niyə məmurlar belə təlaşlıdırlar?

Deputat Zahid Oruc statistika olmadığı üçün bütün məmurların bu cür damğalanmasının yanlış olduğunu dedi: "Burada ümumiləşdirmə aparmaq olmaz. Mən hesab etmirəm ki, ölkədə mövcud olan on minlərlə məmurun hər biri öz ailə üzvlərinin xaricdə yaşamasını təmin edir, orada iş qurur, xüsusi bir mülkiyyət, əmlak alır və sairə. Əslində bu məsələ dünya çapında gerçəkləşən bir

praktikadır ki, əksər ölkələrdə böyük imkanlara sahib olan şəxslər dünyanın digər ərazilərinə də maraqlı göstərir. Orada fəaliyyət sahəsinə uyğun dayaq nöqtələri tapırlar, iş qurur, böyük ticari döriyyə həyata keçirirlər. Elə olmasaydı Azərbaycanın özündə "McDonalds"-dan tutmuş "Coca Cola"-ya qədər böyük bir arialdə müxtəlif brendlərin gəldiyini görməzdik. Bunun arxasında dayanan ancaq xarici iş adamlarıdır?! Xeyr. Bəzən dövlət

Zahid Oruc

adamlarının da bu işdə iştirak etdiklərini görürük. Belkə də çoxlarına bu paralellər qüsurlu görünə bilər. Azərbaycanda da ola bilər ki, müəyyən şəxslərin həm ailə üzvlərinin xaricdə olduğunun məlumatları yayılsın.

Eləcə də onların böyük vəsaitlər hesabına əldə olunmuş böyük obyektlərdən, ticari şəbəkələrdən də bəhs edilir. Bunun araşdırılması qanunvericilik çərçivəsində aparılmalıdır. Əgər bu gün hökumət üzvləri hədəf seçilsə, bu aydınlaşmalıdır. Nazir və ya nazir müavini də daxil, digər şəxslərin hakimiyyətin başqa bir qolu-parlament üzvlərinin, eləcə də məhkəmə hakimiyyəti üzvlərinin xaricdə bu cür obyektlərin sahibliyi mövcuddurmu, onlar doğrudanmı ailə üzvləri ilə belə məsafədən davranırlar?! Bu da gəyən onların həm də bir sığorta vasitəsi, gələcək üçün güvəndir. Maraqlıdır, bu doğrudanmı belədir, yoxsa sadəcə, media təhlilləridir? Bəzən bunlar siyasi mübarizənin bir elementi kimi meydana çıxan informasiyalardır. Düşünürəm ki, burada ayrı-ayrı faktlar da mövcuddur. Əlbəttə ki, onu gizlətmək olmaz".

Deputat dedi ki, Rusiyanın praktikasında məmur sisteminin vəsaitlərini ölkədən kənara çıxarması, o cümlədən qeyd olunan mülklərin alınması və sairə məsələlər qadağan olunub: "Amma bu da sona qədər effektiv bir mübarizə üsulu deyil. Ona görə ki, bir tərəfdən müxtəlif beynəlxalq banklar bank sisteminin

Göygöl rayonundan üzü Kəlbəcərə aparan mərkəzi yol Toğanalı kəndinin düz ortasından keçir. Bu kənddən 22 ildən çoxdur erməni işğal altında olan Kəlbəcərin mərkəzinə qədər olan məsafə cəmi 80 km-dir. Toğanalının, ümumən ətraf yaşayış məntəqələrinin Azərbaycan üçün nə dərəcədə mühüm strateji əhəmiyyət kəsb etdiyini əsaslandırmaq üçün birçə faktı xatırlamaq kifayət edər: 1991-ci ilin məşhur Çaykənd əməliyyatı da bu ərazilərin mənfur ermənilərdən təmizlənməsinə hesablanmışdı və uğurla başa çatdırıldı. Bu gün də Toğanala camaatı həmin əməliyyatın qəhrəmanlarını sayğı ilə anır.

Düzdür, Toğanalı kəndi qonşuların təmas xəttindən xeyli uzaqdadır. Kəndi ön cəbhədəki mövqelərimizdən 35-40- kilometrlik məsafə ayırır. Ancaq Toğanalı bu istiqamətdə mülki əhalinin yaşadığı sonuncu yaşayış məntəqəmizdir. Murov dağının o biri üzünü işğalında olduğundan Toğanalı elə ön cəbhə sayılır. Kənd əhalisi ordumuza arxayın olduğundan hər hansı təhlükə hiss etmir. "Allah əsgərlərimizin, zabitlərimizin canını sağ eləsin, bizi gecə-gündüz qoruyurlar, tam rahatlıq. Özü də dövlətimiz əsgərimizin hər problemini həll edib, hətta dağda hamamlarına kimi tikiblər, müdafiə nazirimiz də bu yaxınlarda gəldi, yoxladı, getdi". **Bunları söyləyən 63 yaşlı Qurban Məhərrəmov əlavə edir ki, iki oğlu yanında, biri isə Gəncədədir:** "Bir oğlum Göygöl qoruğunda işləyir, o birisi də işlədiyim kafedə mənimlə birgədir. Şükür, dolanıraq".

Paytaxtın təqribən 400 km-liyindəki Toğanalı camaatının ölkə rəhbərliyindən xahişləri də var. Q.Məhərrəmov: "Bizim əsas istəyimiz, xahişimiz budur ki, imkan olsa, bizim kəndin qazla təchiz olunmasına göstəriş versin. Bir də yollarımız pis gündədir, çox yaxşı olar ki, bu yollar bərpa edilsin. Allah erməniləri yer üzündən yox eləsin, yaxşı yolumuz vardı, müharibə vaxtı tanklar, zirehli maşınlar bu yolla daşındı, yolumuz dağıldı. Ayrı istəyimiz yoxdur, hamımız dolanıraq, heç bir şikayətimiz yoxdur". Q.Məhərrəmov bildirdi ki, bura dövlət ehtiyacları üçün qaz xətti çəkilib və müvafiq ünvanlar 15-20 gün əvvəl mavi yanacaqqla təmin olunub. Ancaq evlər qazlaşdırılmayıb. Qonşuluqda Çaykənd, Kamo, "Yeni Zod", Hacıkənd kəndləri yerləşir.

Qaz xətti isə Toğanalının aşağı tərəfində yerləşən Çaykənddən çəkilib: "Ora kimi ana xətt var idi. Çaykəndin bəzi yerində qaz var, bəzi yerlərində də bərpa işləri gedir". Kənd sakini yaxınlıqdakı evinin hətətinə yığılmış odun parçalarını göstərir: "Görürsünüz, yalnız yığılmış, qurumuş ağacları gətirməyə icazə verirlər. Camaat üçün də çətindir. Çox adam

rovdan götürən gur və saf sulu Kürəkçay isə gözəllik bəxş etməklə yanaşı, əhalinin suya tələbatında da mühüm rol oynayır. Bu çayın suyundan Göygöl əhalisinin su ilə təmin olunması üçün də istifadə olunur. Hazırda isə Kürəkçaydan Toğanalı camaatının sudan əziyyət çəkən təsərrüfatlarına su çəkilir,

var. Hətta burada ev tikib turistlərə kirayə təklif edənlər də var. Kirayə haqqı isə baha deyil, 100-150 AZN-ə bir aylıq ev tutmaq olar. Sakinlər deyir ki, Göygöl qoruğu vətəndaşların və xarici qonaqların üzünə təzə açıldıqı üçün gələnlər seyrəkdir. Ancaq getdikcə turistlərin sayının artması gələcəkdə bu-

biz burda rahat yaşaya bilmərik".

Qoruqda olarkən azsaylı turistlər içərisində xaricilərə də rast gəldik. İki həftədir Naftalanda müalicə olunduğunu deyən İlya Rusiyanın Nijni-Novqorod şəhərindədir. İlya danışıq: "Biz ilk dəfədir burdayıq. Təbiəti çox gözəldir,

postda durur. İstədim ki, bizim də imkanlarımızdan istifadə olunsun".

Toğanalı sakini Məmmədov Bakir də "Yeni Müsavat" vasitəsilə Bakıya çağırış etdi: "Biz möhtərəm prezidentimizin siyasətini müdafiə edirik. Ancaq bizim dövlət başçımızdan istədiyimiz budur ki, kəndimizin qazla təmin olunması barədə qərar versin. Hər şeyə dözmək olar, amma qaz borusu kəndin içindən keçir, biz ondan istifadə edə bilmirik. Ətraf kəndlərin hamısında qaz var, bir bizdən başqa. Kəndimizdə 1000 nəfərdən artıq adam yaşayır. Allaha qurban olum, biz Azərbaycan

Əməkdaşımız Kəlbəcərin 80 kilometrliyindəki kənddən yazır

Kənd sakini: "Əsgərlərimizə arxayın, ona görə də burada, Kəpəzin döşündə rahatlıq"; Toğanalı kəndinin sakiniləri yol və qaz çəkilişi ilə bağlı müraciət etdilər

odunu atla gətirir. Qaz olsa, rahatlıq taparıq".

Kəndin iş qabiliyyətli adamları Göygöl qoruğunda, qızıl balıq artırma zavodunda işləyir, həmçinin kənd təsərrüfatı ilə məşğul olur, mal-qara saxlayır. Rusiyada işləyənlər, burdakı doğmalarına dəstək olanlar da var. Kəndin münbit torpaqlarında hər cür meyvə yetişdirmək mümkündür. Toğanalının ortasından keçən, mənbəyini Mu-

anbar tikilib, yaxın günlərdə iş başa çatacaq. Qeyd edək ki, bu ilin yayında Göygöl Rayonlarına Hakimiyyətinin binasında Yaponiya hökuməti ilə Toğanalı kəndi üçün su təchizatı sisteminin inşası layihəsinin imzalaması mərasimi keçirilib.

Vaxtilə kənddən gedənlər olsa da, son zamanlar kənd əhalisi evlərini tərk etmir, Toğanalıda yeni evlərin sayı artır. Hazırda burada 400-ə yaxın ev

ra axının çoxalacağına inamı artırır.

Toğanalının qonşuluğunda yerləşən Göygöl qoruğunun gözetçisi Natiq Verdiyev turist azlığından şikayətçi deyil: "Əvvəlki 7-8 il ərzində bura qapalı idi, ona görə də gələnlər az idi. İndi isə artıq xalqın üzünə açıqdır, təbii ki, getdikdə gələnlərimiz çox olacaq. Ancaq xahişimiz odur ki, bura gələnlər ərazinin təmizliyini qorusunlar, ətrafı zibilləməsinlər. Addımbaşı zibilqabları qoyulub, hətta çərimələnir, ancaq təəssüf ki, yene də bəziləri qaydalara əməl eləmir".

Göygöl istirahət parkının 56 işçisi var. Maaş elə də çox deyil, orta hesabla cəmi 160 manat. Amma işsizliyin olmasını nəzərə aldıqları üçün burada çalışanlar az da qane olub. Həm də növbəli qaydada işləyirlər deyər, vəziyyətdən gileyli deyillər.

Başı qarlı Kəpəzin ətəyində Göygölə yanaşı, Maral göl, Zəli göl, Qara göl, Ördək göl, Güzgü göl kimi göllər də öz gözəllikləri ilə gələnləri ovsunlayır. Ancaq hələlik gələnlərin üzünə yalnız Göygöl açıqdır. Burada tikilən mehmanxanada isə işlər başa çatmaq üzrədir. Bir azdan turistlər gecələri də burada qala biləcəklər. Dövlətin ixtiyarında olan tikililər də mehmanxana kimi istifadəyə veriləcək. Burada söhbət etdiyimiz işçilər də ordumuza güvəndiklərini dedilər: "Əsgərlərimizə arxayın, ona görə də burada, Kəpəzin döşündə rahatlıq. Onlar olmasa, təbii ki,

adamı heyran edir. Eşitmişdik ki, Göygöl Azərbaycanın gözəl istirahət zonalarından biridir, ona görə də Naftalana gəlmişkən buranı da görmək istədik. Çox xoşumuza gəldi, əla yerdə. İmkan düşən kimi bura gəlmək istədim. Rusiyada da gözəlliklər var. Azərbaycan isə özünəməxsus gözəlliklərə malikdir, təbiəti gözəl, insanları mehribandır".

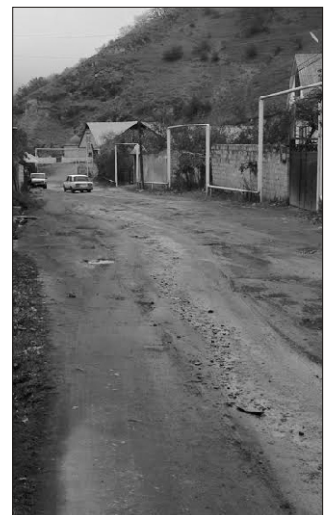
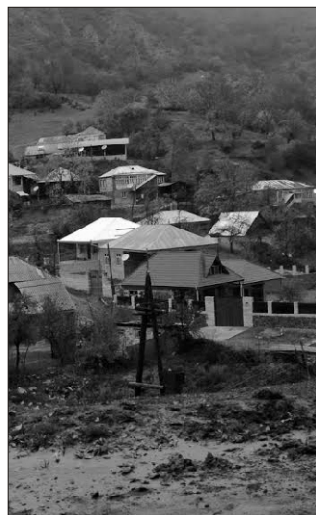
Taksi sürücüsü kimi çalışan 45 yaşlı Nəbi Allahverdiyev isə işsizlikdən gileyləndi. Gündəlik gəlirini soruşuram, "olanda 10-15 manat olur, bəzən də boş dayanıram"- deyir. 3 uşaq atası olan N.Allahverdiyev Qarabağ müharibəsi veteranıdır, 1990-94-cü illərdə Kəlbəcər, Laçın, Ağdərədə döyüşüb. Savaşda leytenant rütbəsinə yüksəlmiş müharibə veteranı cəmi 45 manat təqaüd alır. Vaxtilə ANAMA-da çalışıb, ancaq ixtisarlardan sonra işsiz qalıb. N.Allahverdiyev deyir ki, əvvəlki ilə müqayisədə ordumuz xeyli dəyişib: "Mən özüm bütün Daşkəsən, Gədəbəy, Tovuz istiqamətindəki postlarımızda olmuşam, şükür Allaha, vəziyyət çox yaxşıdır. Ali Baş Komandan əmr versə, erməni özünü ölmüş bilsin. Nəinki ordumuz, hətta camaatımız düşməni qısa müddətdə məhv edəcək". **Keçmiş döyüşçü deyir ki, yaşı keçməsaydı, o da məmnuniyyətlə orduya qayırdı:** "Ən azı işsiz qalmazdım, xidmət edib maaş da alardım. Mən döyüşəndə əsasən yaşlılar idi, elə ən az yaşlı olan mən idim. İndi isə cavan uşaqlarımız

canımızın fəxri olan Göygöl guşəsində yerləşmişik, bura hər yerdən turistlər gəlir. Buraya qaz çəkilsə, həyatımız qat-qat dəyişər". **B.Məmmədov dedi ki, Toğanalı camaatı döyüşkən camaatdır:** "Vaxtilə qonşuluqdakı kəndlərdə ermənilər yaşayanda bizim kəndin qadını, kişisi hamılıqla döyüşüb. Biz qocalı-cavanlı əlimizə silah alıb gecə-gündüz postlarda dururuq. Allah şəhid olanlara rəhmət eləsin, qalanların canı sağ olsun, nə yaxşı ki, o vaxt ətraf kəndləri ermənidən təmizlədilər, yoxsa burada rahatlığımız yox idi. Hazırda da döyüş bölgəsindəyik".

Kənd sakini Muxtar Rzayev isə Göygöl qoruğunun mühafizəçisidir. Deyir kəndin abadlığına diqqət artsa, yolu bərpa olunsa, qoruğa gələnlərin sayı artar, bu isə nəticədə əhalinin dolanışığına da müsbət təsir edər.

Seymur Həsənov da kənd yolundan şikayətçidir: "Düzdür, işsizlik də problemdir, birtəhər başımızı dolandırırıq. Ancaq ən ciddi problemimiz yolumuzun bərpa olmasıdır. Bu yol Kəlbəcəərə aparır. Vaxtilə asfalt yol olub. Ancaq son illərdə tam dağılıb, məhv olub. Prezidentimizdən çox-çox xahiş edirik, bizim yolumuzun bərpa olunması barədə tapşırıq versin. İnənırıq ki, cəbhə bölgəsində yaşayan əhalinin çağırışına müsbət reaksiya olacaq, odur ki, əvvəlcədən təşəkkürümüzü bildiririk".

□ **Elsad PASASOY FOTO: "YM"**

Son bir neçə həftə ərzində Milli Təhlükəsizlik Nazirliyində (MTN) baş verənlər gündəmin əsas mövzularından biridir. Adı tez-tez jurnalistlərin işində hallandırılan MTN generalı Akif Çovdarovun işdən çıxarılması isə sözügedən mövzuya yeni bir baxış mütələq etdi. Heç kimə sirr deyil ki, 2005-ci ildə "Monitor" jurnalının baş redaktoru Elmar Hüseynovun qətlə yetirilməsi zamanı A.Çovdarovun adı hallandırılırdı.

Əliyev isə hesab edir ki, E.Hüseynovun qətlinin açılması ilə Akif Çovdarovun işdən çıxarılması arasında hər hansı bağlılıq yoxdur. Müsahibimiz xatırladı ki, 2005-ci ildə, qətdən dərhal sonra Azərbaycana gələn Türkiyə hüquq-mühafizə orqanları araşdırma apararaq bəlli nəticəyə gəlmişdi: "Həmin vaxt hakimiyyətə bu qətlin icraçıları və təşkilatçıları adları verilməmişdi. Yeni hakimiyyətdə bu qətlin kim tərəfindən yerinə yetirilməsi barədə məlumat var. Hesab etmirəm ki, hakimiyyət

Diaqnoz düzdür, amma müalicə...

Hüseynbala SƏLİMOV

Desəm ki, insanlar bütünlüklə güc strukturlarından birində baş verən proseslərin təsiri altındadır, bu, bir az şışirtmə olardı. Yox, insanlar bundan elə də eyniforik impulslar almırlar, fəqət, maraqlanırlar. Bəli, maraq var və hamı bütün bu proseslərin necə bitəcəyini gözləyir.

Amma insanlar arasında bəlkə də daha çox sahibkarlar və sahibkarlıq haqqında deyilənlərə diqqət kəsilənlər çoxdur. Elə bizi də bu mövzu heç də az maraqlandırmır. İlk dəfə olaraq ölkə iqtisadiyyatının düçar olduğu xəstəliklərdən biri öz adı adlandırıldı-bütün bu fəsadların məmur iqtisadiyyatı, məmur kapitalizmi ilə bağlı olduğu etiraf olundu.

Bəli, diaqnoz düz qoyuldu. Amma "müalicə" düzgün aparılacaqmı? Bax, bunu deyə bilmirik...

Biz də razıyıq ki, inzibati üsullarla da nəşə etmək mümkündür və bu da sağlamlaşmaya yönələn tədbirlərdən biridir. Amma inzibati üsulların bir limiti olur və eger bu limit yetişibse, istəyirsən kadri yüz nəfərin içindən seç, heç nə alınmayacaq!..

Demirik ki, hakimiyyətdəkilər tamamilə bunun fərqində deyillər. Yox, onlar da ara-sıra islahatlardan, institusional dəyişikliklərdən danışirlar...

Amma ən böyük islahat bilirsiniz nə vaxt olacaq? O vaxt olacaq ki, nəhayət, etiraf olunacaq ki, hökumət özü özüne nəzarət edə bilməz! Bu etiraf şüurlarda necə dəyərli, inqilab olardı! O vaxt demək olardı ki, bəli, proses başladı...

Amma bunu demirlər. Ona görə ki, heç kim oturduğu budağı kəsmək istəmir.

Siyasi sistem siyasi teatr kimidir, hərə burada bir rol alır. Ona görə də heç kim ən başlıca diaqnozu dilə gətirmək istəmir: bu diaqnoz isə odur ki, bəylər, avtoritar sistem özünü tükəndirib, bu sistem hüduqlarında nə qədər effektivlik əldə etmək mümkün idisə edilib, bundan sonra artıq sistemin özünü dəyişmək lazımdır!..

Amma hələki bu qənaətə gəlmək istəməzlər. Elə bu səbəbdən də Həsən gedir, Hüseyn gəlir və heç nə də dəyişmir, çünki Hüseyn də başlayır birçə-birçə özündən əvvəlkinin - Həsənin səhvlərini təkrar etməyə. Təbii ki, çalışırlar ki, fəsadlar bir az azalsın. Amma azalmır. Özünü baxın. Göz yaş kimi təmiz və saf olmalı olan strukturlarda nə baş verir? Bunlar nəyin nəticəsidir? Birmənalı şəkildə demək olar ki, bütün bunlar ictimai nəzarətin olmamasının nəticəsidir...

İlk baxışda hakim siyasi elitanın müsbət hədəflərə istiqamət götürdüyünü görmək olmur. Bunu biz də etiraf etməkdən çəkinmirik. Son olaylar hakim partiyanın ənənəvi qaydada güc strukturlarına deyil, sahibkarlar təbəqəsinə arxalanmaq istədiyini göstərdi. Hakimiyyət açıq şəkildə bildirdi ki, onun üçün sahibkarlar təbəqəsi güc strukturlarından daha vacibdir...

Bütün bunları etiraf edirik. Bütün bunlara, belə cəhdlərə sayğı ilə yanaşıq. Di gəl, problem köklü həll olunmur - siyasi hakimiyyətin birdəfəlik iqtisadiyyatdan qopması gərəkdir. Bunun üçün də bir proqram işləmək lazım gələrdi və inanırıq ki, bunun olmayacağı təqdirdə hər şey təkrarlanacaq... Hansısa məmurun həm də iş adamı olması, iqtisadi və biznes maraqlarının və umacaqlarının daşıyıcısı olması bizim üçün qeyri-adi olmalıdır, belələri dərhal öz postları ilə vidalşmalıdırlar, çünki onlar öz maraqlarına cavab verən iqtisadi qərarların qəbul olunmasına yardımçı ola bilərlər. İndi isə əksinədir, o səbəbdən ki, məmurların durumu şəffaf deyil, onların nəyə malik olduğu və haradan gəldiyi bəlli deyil. İndi məmur olmaq faktiki olaraq öz iqtisadi imkanlarını, hətta sərvətini artırmaq üçün bir fürsətdir. Bu fürsəti məmurlardan almaq lazımdır. Etiraf edirik ki, bu, elə də asan iş deyil, bəlkə də çox çətindir və gedib yenə ictimai nəzarətə bağlanır. İctimai nəzarət mexanizmləri işə düşsə, ölkədə azad media və TV-lər olsa, birçə günün içində hansı məmurun nəyə malik olması və yaxud hansı strukturlara "lobbiçilik" etməsi bəlli olacaq...

Adam Smit nahaq yerə demirdi ki, "bazarın gizli əli" hər şeyi tənzimləyəcək.

Inhisarçılıqdan və məmur müdaxiləsindən uzaq bazar, ictimai nəzarət və bir də müstəqil məhkəmələr - bu mexanizmlər işə düşsə ölkə iqtisadiyyatında elə bir sıçrayış başlayar ki, onu nəinki Davos forumu, hətta "Freedom House" də etiraf edər...

Fəqət, bunlar olacaqmı? Vallah, biz də arzu edərdik ki, olsun. Amma inamımız çox azdır. Ona görə ki, belə islahatlar hamıya toxunacaq. Düzdür, bizdə belə bir məsələ var ki, ellə gələn "bəla" bayram olar. Amma görək, bu ölkədə hamı ellə birgə olmaq istəyirmi?..

Elmar Hüseynovun qətlinin "üstü aqıla bilərmə?"

Şahbaz Xuduoğlu: "Hər hansı islahat ümid yaradır ki, Elmarın qətli və digər siyasi qətlərin üstü açılınsın"

Mehman Əliyev: "Bu qətlin üzə çıxarılması üçün başqa vəziyyət olmalıdır"

lin üstünün açılması ilə bağlı tələblər səsləndirmək lazımdır: "Jurnalistikanı təhlükəli peşə olaraq vurğulayarkən bu, əsasən Elmarın qətlinin fonunda qeyd olunur. Bu mənada jurnalistlərin üzərinə düşən missiya böyükdür. Əlbəttə ki, əsas məqsəd bu prosesləri gündəmə qaytarmaqdır. Təhqiqatlar vardır. Orda Çovdarovun adı hallanırdı. Onun adının təkrar mediada xatırlanması mövzunu aktuallaşdıracaq".

Müsahibimizin sözlərinə görə, əgər zərərçəkən tərəf kimi tanınmış Elmar Hüseynovun ailəsi (həyat yoldaşı, qardaşı, bacısı) yenidən müraciət

etsə, bu, işə müsbət təsir göstərəcək. Ş.Xuduoğlu E.Hüseynovun hazırda Norveçin paytaxtı Osloya yaşayan həyat yoldaşı Ruşaniyyə Hüseynova ilə hər hansı kontaktları olmadığını bildirdi. E.Hüseynovun ölümündən sonra yaratdıqları Elmar Hüseynov Fondunun isə R.Hüseynovanın mühacirətindən sonra fəaliyyətini dayandırdığını xatırladı: "Amma bütün hallarda Ruşaniyyə Hüseynova zərərçəkən kimi özü yenidən Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinə müraciət edə bilər".

"Turan" informasiya agentliyinin direktoru Mehman

bu məsələni açmaqda maraqlıdır".

M.Əliyev xatırladı ki, ailəsi daha öncə dəfələrlə qətlin açılması ilə bağlı ən yüksək instansiyalara müraciət edib. Onun sözlərinə görə, ailəsinə qətlin icraçıları və sifarişçilərinin tapılacağı ilə bağlı vəd verilsə də, yerinə yetirilmədi: "Jurnalistlər də bu tələbi dəfələrlə səsləndiriblər. Növbəti çağırışla nəyinsə dəyişəcəyinə inam yoxdur. Qətlin üstünün açılması üçün siyasi situasiya lazımdır. Doğrudur, Çovdarov işdən çıxarılıb. Amma bu qətlin üzə çıxarılması üçün başqa vəziyyət olmalıdır".

□ **Sevinc TELMANQIZI**

Milli Məclisin yeni tərkibi gələn həftə təsdiqlənəcək

1 noyabr seçkilərinin nəticələrinin Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən gələn həftə təsdiqlənəcəyi gözlənilir. Bu barədə "Yeni Müsavat"a MSK-dan məlumat daxil olub.

Xəbər də deyilir ki, Seçki Məcəlləsinin tələbinə görə, Mərkəzi Seçki Komissiyası qanuna əsasən səsvermə günündən sonra 20 gün müddətində yekun qərarını verir və bundan sonra sənədlər Konstitusiyaya Məhkəməsinə göndərilir. Bundan sonra isə Konstitusiyaya Məhkəməsi qanunda nəzərdə tutulan 10 gün müddətində seçkinin nəticələri ilə bağlı öz qərarını verir. Konstitusiyaya Məhkəməsi seçkinin nəticələrini təsdiqlədikdən sonra Milli Məclisin yeni tərkibi ilk iclasını keçirməlidir. Milli Məclisin yeni tərkibdə ilk iclasının bu ayın sonu, gələn ayın ilk günlərində keçirilməsi gözlənilir.

Milli Məclisin Daxili Nizamnaməsinə uyğun olaraq, parlamentin ilk iclasına ən qocaman

ilk iclasın dəqiq günü bəlli deyil

deputat sədrlik etməlidir. Həmin deputat yeni seçilən deputatların siyahısını oxuyur və sədr seçilənədək birinci iclası aparır. Yeni tərkibdə Milli Məclisin ən qocaman deputatı xalq artisti Zeynəb Xanlarovadır (1936-cı il təvəllüdü). Xatırladaq ki, 2005-ci ildə III çağırış Milli Məclisin ilk iclasını Murtuz

Ələsgərov aparıb. 2010-cu ildə IV çağırış Milli Məclisin ilk iclasını ən yaşlı deputat Cəlal Əliyev açmalıydı, lakin o, xəstə olduğundan parlamentə gəlməmişdi. Bu səbəbdən də IV çağırış Milli Məclisin ilk iclasını parlamentin digər yaşlı deputatı, Respublika Ağsaqqallar Şurasının sədri Fəttah Heydərov

□ **E.SEYİDAĞA**

Cümə söhbətləri

Bismilləhir-Rahmə-nir-Rahim!
İnsan öz həyatına, yaşayışına diqqət edəndə görür ki, etdiyi əməllərin içərisində elələri var ki, onlar bizim xoşumuza gəlir, bizə rahatdır, daha sadə dildə desək, bizə ləzzət edir. Elə əməl və davranışlar da var ki, onlar bizim xoşumuza gəlmir. Onlar bizə rahatlıq yaratmır, onları etmək bizim üçün xoş deyil. Xüsusən də mənəvi əməllər, təbii ki, ilk baxışda bizə çətin görünür. İnsan bu və ya digər davranış, əməli həyata keçirərkən nəzər salanda görür ki, bunların bəzilərini böyük şövq və həvəslə etmək istəyir, bəzilərini yerinə yetirən zaman isə o həvəsi, şövqü, istəyi, o ləzzətlə etmək ruhiyyəsi onda olmur.

Cənnət xoşa gəlməyən işlərin qatlarına bürünüb

Həzrət Əmirəlmöminin (ə) bu xüsusda çox incə mətləblərə toxunaraq buyurur: "Cənnət xoşa gəlməyən işlərin qatlarına bürünmüşdür, cəhənnəm isə şəhvətlərin". Burada təbii ki, şəhvətlər deyildikdə, geniş mənada nəfsin istəkləri nəzərdə tutulur. Bizim nəfsani istəklərimiz iki istiqamətdədir. Birincisi - harama tərəf, bir də ola bilər ki, mübah mövzulara tərəf olsun. Biz əqli işə salmadan elə öz-özlüyündə nəfsi istəklərimizin ödənməsinə tərəf hərəkət edəndə, hətta mübah mövzular da təkamülümüzə səbəb olmur. Kifayət qədər hallar da olur ki, nəfsi istəklər məkruhlara, bəyənilməyən məsələlərə, hətta haramlara tərəfdir. Bu, həm ailə həyatımıza, həm ictimai həyatımıza, həm insanlarla ünsiyyətimizə aiddir.

Cənnət insana lazım və zəruri olan, amma zahirən xoşa gəlməyən, rahat olmayan işlərin qatlarına bürünmüşdür. İnsan gün ərzində etdiklərinin, həftə ərzində, ay ərzində etdiklərinin gerek hesab-kitabını etsin ki, bunların hansını hansı durumla həyata keçirdiyini özü üçün müəyyənləşdirsin. Elədiklərinin içərisində nə qədər Allahın razılığı olan, amma ona xoşa gəlməyən, xüsusi rəğbət, həvəslə, ləzzətlə yerinə yetirmədiyi, ən azı başlanğıcında bu halı olmayan əməllər olub? Adət üz-

Qəlbə iki ləzzətdən biri yer tutar

Hacı İlqar İBRAHİMOĞLU, ibrahimoglu@gmail.com
İlahiyyatçı-filosof, İçərişəhər Cümə məscidinin imam-camaatı

cə prosesinin, əzmin nəticəsidir. Amma, insan nəfsani istəklərinə məftun olsa, gün ərzində ancaq onların təmini ilə məşğul olsa, burada onun pəhrizkarlıq və təqvalılığı üçün yer qalmaz.

Hansı bəndə Rəbbin istəyini öz istəyindən üstün tutsa...

Həzrət Rəsulallah (s) buyurur: "Allah Təala buyurur: "And olsun izzət və əzəmətimə, hansı bəndə Mənim istəyimi öz istəyindən üstün tutsa, mələklərimi onu qorumağa göndərəm, göyləri və yeri onun ruzisinin zəminini, təminatçısı edərəm və dünya öz istəyi ilə ona üz tutar"". Yəni əgər insan öz nəfsi istəklərini deyil, Allahın razı olduğu məsələləri həyata keçirə, hətta onları həyata keçirən zaman ilkin mərhələdə heç şövqü də olmasa, amma Allahın razılığı olduğu üçün onları üstün tutsa - Rəbbimiz ona sonsuz lütf və inayətlər edər. Bizim müsibətlərimiz, məsələlərimiz bu mövzulardadır. Hərəkətlərimizi, davranışlarımızı, rəftarlarımızı həyata keçirən zaman gerek seçim edək. Diqqətli olmalıyıq ki, qərar verdiyimiz məsələlərdə ilk öncə düşünək: bu qərarı Allahın razılığına uyğun olduğuna görə veririk, ya öz nəfsi istəklərimizi təmin etdiyinə görə? Bizim bütün məsələlərimizin, dünya işlərimizin sahmana düşməsinin kökündə əslində bu seçimlərimiz dayanır. Əgər seçimlərimizi düzgün edək bilsek - onların həm dünyamız, həm də axirətimiz üçün gözəl nəticələrini görərik. Hər zaman insanı düşündürən ən ciddi mə-

sələlərdən biri budur ki, nə etsin ki, işləri qaydasına düşsün, yaşayışı sahmana düşsün, yaşayışının bərəkəti əmələ gəlsin. Bu, hər kəsi, hər şüurlu, aqil insanı düşündürən məsələlərdir. Xüsusən də, nəzərə almalıyıq ki, yaşayışın özünə yüksək templər əlavə olunub, qəflətdə olmaq üçün ciddi vasitələr meydana çıxıb. Öncəki dövrün insanları ilə bugünkü dövrün insanlarını müqayisə etsək, görürük ki, nemətlərin çoxalması ilə yanaşı, hər yeni dəyişikliklərin özündə daşdığı müsbət yük və nemətlik potensialı ilə yanaşı, bunların hər biri özü ilə yeni təhdidlər gətirir, yeni məsuliyyətlər yaradır. Son iyirmi, otuz il nəzərdən keçirəndə görünür ki, bu tendensiya artmaq

Deməli, əgər istəyiriksə həyatımız düzəlsin, islah olsun, müsbətə tərəf inkişaf tapsın - gerek ibadətimizi və onun da başında namazımızı düzəldək. Namazımızı düzəltmək üçün, namaz zamanı fikrimiz, qəlbimiz gerek namazda olsun, namazda olarkən gerek bəndəlik ruhiyyəmiz olsun. Bu da zahirən bizə ciddi görsənməyən, amma həyatımıza, ibadətərimizə, namazlarımıza birbaşa təsiri olan bir məsələlərdən keçir. Biz gerek ləhv, boş-boş, mənasız işləri tərk edək. Söhbət haramlardan və məkruhlardan getmir. Bunlardan uzaq durmaq - təbii məsələdir. Söhbət boş-boş, mənasız, səmərəsiz işlərdən gedir. İnsan

dırsa, o zaman namazlarımızı gerek tefəkkürlə qılaq. Qəflət halı ilə hətta bir gecə qılınan namaz da, iki rükət düşünərək qılınan namazın yanında zəifdir. Çünki, qəflət qəlbə qılınan namazın həyatımız üçün heç bir təsiri olmur.

Həzrət Əli (ə) buyurur: "Hər vaxt ki, Allah Təala bir bəndəni sevər, ibadətini gözəlliyini onun qəlbinə salar". Əgər ibadətini gözəlliyi salınsa, biz ibadətini gözəlliyini hiss etsək, duysaq - deməli Allah bizi sevib. Gerek bu haldan möhkəm yapışaq. Bu nemətin qədrini möhkəm bilək. Əgər belə bir halımız yoxdursa, Allahın bizi sevməsi üçün lazımı davranışımız olmayıb. Deməli, daha da diqqətli olmalıyıq.

Həzrət Əli (ə) buyurur: "İbadətini ləzzətini necə duysun o kəs ki, həvayi-nəfsini dayandırmayıb?!" Həvayi-nəfsə arıclıq "hə" deməklə ibadətini ləzzəti bir yerdə ola bilmir. Bu qəlb yalnız bir ləzzəti daşıya bilər. Ya sən nəfsin istəklərinin həyata keçməsinə ləzzət alacaqsan, ya da Allaha ibadətindən. Bunlar ikisi bir-birinə ziddir və bir qəlbə yer tapa bilməz. Nəfsimiz istədiyini nə qədər çox həyata keçirsək, ibadətini ləzzətini bir o qədər itiririk. Çünki, biz nə qədər nəfsimizin istəyinə uyğun davranırıqsa, o qədər Allaha bəndəlikdən uzaq düşürük. Uzaq düşürüksə, sevgidən məhrum oluruk. Sevgidən məhrum olanda isə, ibadətini şirinliyi və ləzzəti əldən gedir.

İbadətlərin keyfiyyəti mühümdür

Aimlərdən biri deyir ki, mənəm ona görə bu mövzularda ruhiyyəm var ki, atam mənə sübh namazından bir qədər qabaq oyadırdı, İmam Hüseyin (ə) üçün rövzə deyib, ağlayırdıq...

Biz etdiyimiz əməllərimizin keyfiyyətinə fikir verməliyik. Adam ziyarətə gedir, gerek burada davranışlarına fikir versin. Ariflər deyir ki, əgər insan ziyarətə gedən zaman özündə hal hiss etmirsə, gerek daxil olmasın. Əgər daxil olmaq icazəsini hiss etmirsə, gerek daxil olmasın. Getsin özünü qaydaya salsın, sonra yenə gəlsin. Keyfiyyət - mühüm məsələdir. Belə deyil ki, böyük ulamalar, ariflər, müctəhidlərin vaxtı çox olub ki, namazlara, ziyarətlərə öncədən hazırlaşsınlar. Sadəcə olaraq, bizdən fərqli olaraq, onlar bunun əhəmiyyətini başa düşüblər. Biliblər ki, on beş dəqiqə namazdan öncə hazırlaşsınlar, sonra bir gün, bəlkə bir il, bir neçə il irəli düşəcəkdir. Çünki, namazını islah edən, əslində həyatını islah edib. Namazını necə gəldi qılsa, həyatı da necə gəldi olacaq. Bunun fərqi var, davranışlarında da təbiiq ediblər. Xoş olsun o kəslərin halına ki, bunların fərqi var.

Allahım, bizlərə xoşumuza gəlməyən, amma Sənin razılığına uyğun olan işləri görməkdə iradə nəşib et!

Allahım, istəklərimizi Sənin istəklərinə tabe etməyi bizlərə nəşib et!

Allahım, bizlərə Sənə edilən ibadətini ləzzətini duymağı lütf et! Amin!

nın qəlbini, ruhiyyəsinin qidası nəhayətən nə iləsə əldə olunur. Əgər qəlb öz ruhiyyəsinin, öz enerjisini mənasız, boş işlərə sərf edəcəksə, o qəlb namaz üçün, ibadət üçün halı qalmayacaq. Namaz sıradan bir halda qılınacaq. Adi bir halda qılınan namazın nəticəsində bəndəlik ruhiyyəsi meydana gəlməyəcəkdir. Bunun gündəlik həyatımıza, yaşayışımıza da təsiri olmayacaq.

Amma ləhv, mənasız işlərdən uzaq dursaq - namazımızı gözəl halla, gözəl ruhiyyə ilə, mənasını dərk edərək qılaraq. Namazımızı bu cür qılsaq, ibadətimizin bəndəlik ruhiyyəsi yaranar. Nəticədə dünyamızı, yaşayışımızı sahmana düşür. Həyatımızın bərəkəti əmələ gələr. Evlərimizin bərəkəti əmələ gələr, ailədə münasibətlərin bərəkəti əmələ gələr, toplumda bərəkət əmələ gələr. Bunların hamısı mənasız, səmərəsiz işlərdən uzaq durmaqdan başlayır. Bəzən insan fərqi varma-yaraq internetə daxil olar, bir də aylar ki, iki-üç saatı elə-belə, mənasız yerə gedib. Özü də fərqi varmadan arada gına ilə, haram musiqi ilə, haram səhnələrlə də qarşılaşar. Bununla da günün tamamı ruhiyyəsi mövcud olmur. Belə insanın namazlarının qəzaya getməsi, sübh namazlarına dura bilməməsi heç də təəccüblü deyil. Bütün bunlar şeytanın (ə) hoqqalardır ki, insan gözlemədiyi yerdən, anlamadığı yerdən onu məşğul edər, insanı qəflətə salar. Əgər həyatımızın bərəkətli olmasını istəyiriksə, gerek bu məsələlərə diqqət edək.

Bütün işlərimizin islahı, ibadətərimizin islahından keçir

İnsan öz həyatını tənzimləmək, düzəltmək, islah etmək istəsə, gerek xüsusilə gününə, zamanına, vəziyyətinə, yaşayışına nəzər salsın. Hər zaman bu məsələ önəmli olub, günümüzə isə fəvqə dərəcədə önəmlidir. Deyərik əxlaq ustadlarından olan Ayətullah Behcet cənabları buyurur: "Əgər bilsək ki, insanın işlərinin islah olması, qayda-ya düşməsi ibadətini islahı ilədir və onların başında da namaz durur ki, xuzu və xuşu vasitəsilə və o da ləhvədən, boş-boş, mənasız işlərdən uzaq durmaqla mövcudiyet tapır - məsələ həll olar". Yeni biz bunun fərqi var olmalıyıq ki, yaşayışımız, həyatımızın düzəlməsi ibadətərimizin düzəlməsinə bağlıdır. İbadətlərin də başında namaz gəlir. Namazın düzəlməsi, namazın keyfiyyətinin islahı ilə bağlıdır. Namazın keyfiyyətinin iki mühüm daşıyıcısı var: xuzu və xuşu. Namazda Allaha itaət ruhiyyəsi və hüzuri-qəlbli olmaq ruhiyyəsi olmalıdır. Bu iki tərkib olarsa, namaz keyfiyyətli hesab olunur.

Təhsil şöbəsinin müdürünü məhkəməyə verən həbs olundu

Astarada məktəb tikintisinə ayrılan 1 milyon hara xərclənib?

Astara rayonunun Seləkəran kənd sakini Ağahüseyn Yaqubov həbs olunub. O, bir neçə gün əvvəl Astara Rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri Qızbə Məmmədovanı məhkəməyə vermişdi. Məsələ ilə bağlı "Yeni Müsavat"ın redaksiyasına gələn A.Yaqubov demişdi ki, Astara Təhsil Şöbəsinin müdiri Qızbə Məmmədova təhsil nazirinin verdiyi sərəncamları icra etmədən, müəllimlərin vakant yerlərinə işə götürülməsi üçün məktəb direktorları və müəllimləri işə götürmək üçün 5-6 min manat təyin edir. İldə də məktəb direktorları vəzifələrində dəyişdirilir, 6-7 min manat rüşvət alır.

"Belə ki, mən 2009-cu ilin Astara rayon məktəblərində müəllim işləməsi ilə bəsinin müdiri Qızbə Məmmədovanın qəbulunda olmuşam. Ona görə ki, orta ixtisaslı müəllimə olan qızım Samirə Yaqubova və qardaşımın qızını ali təhsilli müəllim olan Yaqubova Şəfa Adil qızının Astara rayon məktəblərində müəllim işləməsi ilə bağlı ona müraciət etmişəm. Mən də ona bildirmişdim ki, əgər rayon məktəblərində vakant yerlər varsa, qızımı və qardaşımın qızını işlə təmin etsin. Sonda Qızbə Məmmədova qızımın və qardaşımın qızını işlə təmin etmədi."

min olunması üçün məndən külli miqdarda rüşvət istədi. Mənim ona rüşvət verməyə pulum yox idi. Çünki rüşvət vermək və rüşvət almaq Azərbaycan qanunlarına ziddir" deyərək, A.Yaqubov bildirmişdi.

Onun sözlərindən bəlli olmuşdu ki, 2009-cu ildə Q.Məmmədovanın qanunsuz əməllərindən müxtəlif dövlət orqanlarına şikayət etdikdən sonra şərhlənərək 4 il 6 ay müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. O, yəni şərhlənə biləcəyi ehtimalını da bildirmişdi. Redaksiyamıza təqdim etdiyi ərizələrin surətində isə A.Yaqubov prezident İlham Əliyevə, təhsil naziri Mikayıl Cəbbarova müraciətlə Astara Təhsil Şöbəsinə baş verən qanunsuzluqlar haqda məlumat verirdi.

Sitat: "Cənab Prezident! Sizin tapşırıqınıza əsasən məktəblərdə istilik sistemləri bərpa olunmalıdır. Məktəblərdə isə istilik sistemləri yoxdur. Dövlətdən ayrılmış vəsaitləri saxta sənədlərlə mənimsəyirlər. Onu da nəzərinizə çatdırıram ki, nazirlik tərəfindən rayona mədəxil olunmuş tikib maşınları məktəblərə verilməlidir. Əks halda, məktəblərdə tikib maşınları yoxdur, həmin verilən tikib maşınları saxta sənədlərlə satılıb. Astara rayonunda SSRİ dövründən qalmış rus dilli məktəb təmirindədir. Məktəbin təmirinə dövlət tərəfindən 2 milyon manat vəsait ayrılıb. 1 milyon pulu rayon icra başçısı ilə əlbir olaraq mənimsəmişlər. Məktəbin təmirinə ayrılmış tikinti materialları, qapı-pəncərələr ucuz qiymətə satılır. Qızbə Məmmədovanın oğlu Ceyhun Məmmədov Beynəlxalq Universitetin hüquqşünaslıq fakültəsini bitirib. Hazırda Astara Rayon Polis Şöbəsinə təhqiqatçı işləyir. Özü də Ceyhun Məmmədov Bakı şəhərində Ruhi-Əsəb Dispanserində qeydiyyatdadır. Mən Qızbə Məmmədova barəsində yerli dövlət təşkilatlarına şikayət ərizəmlə müraciət etdim. Mənim şikayət və xahişimə rayonda heç kim əhəmiyyət vermirdi. Ona görə ki, təhsil şöbəsinin müdiri Qızbə Məmmədovanı müdafiə

edən vəzifəli şəxslər var idi. Məcbur qalıb yuxarı dövlət təşkilatlarına şikayət ərizəmlə müraciət etdim".

Şikayətçi demişdi ki, Astara Rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri Qızbə Məmmədova

Təhsil Nazirliyi tərəfindən xəstə uşaqlara ayrılan vəsaiti mənimsəyib.

A.Yaqubovun təhsil şöbəsinin müdüründən şikayət etdiyi bir vaxtda həbs olunması müəyyən suallar doğurur. Onun yaxınları bildirirlər ki, A.Yaqubov növbəti dəfə şərhlənərək həbs olunub. Onlar ölkə başçısından Astarada baş verən qanunsuzluqlarla bağlı müvafiq araşdırmaların aparılmasını da xahiş edirlər.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

P.S. Yazıda adı hallanan hər kəsi dinləməyə, mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Binəqədidəki "yanan bina işi" "MTN işi"nə birləşdirilir?

Baş Prokurorluq: "MTN-in vəzifəli şəxsləri barəsində Baş Prokurorluqda istintaq edilən cinayət işinə birləşdirilməsi..."

Bu il mayın 19-da Binəqədi rayonunda 15 nəfərin ölümünə, 56 nəfərin xəsarət almasına gətirib çıxaran yanğın baş verdi. Yanğın dan dərhal sonra prezident yanında Dövlət Komissiyasının ilk iclasında baş prokuror Zakir Qaralov binanın qəsdən yandırılması fərziyyəsinin istisna olunmadığını açıqladı. Qısa bir vaxtda məlum oldu ki, bina poliuretan adlı materialla üzlənib və həmin material tezəlişandır.

Belə bir vəziyyətdə binanın kibrit kimi yanan materialla kimin və hansı hesabdan üzletdirməsi sualı ortaya çıxdı. Qəsdən yandırma versiyasının istintaqda araşdırılan versiyalardan biri olduğunu Baş Prokurorluqdan olayla bağlı sonradan verilən açıqlamalarda da vurğulanıb. Azadlıq.info yazıb ki, bu ilin mayında Azadlıq prospektində 15 nəfərin ölümü ilə nəticələnən yanğınla bağlı istintaq yekunlaşıb məhkəməyə göndərməli olsa da, "MTN işi"nə görə bu məsələ saxlanılıb. Qəzet xatırladır ki, prezident İlham Əliyevin yanğınla bağlı yaratdığı Dövlət Komissiyasının sədri olan Abid Şərifov hələ iyul ayında bildirdi ki, istintaq 10 günə yekunlaşacaq. Qəzetin yazdığından belə anlaşılır ki, binadakı "yanğın işi" ilə "MTN işi" eyni icraatda araşdırılacaq.

"Yeni Müsavat"ın öməkdaşı məsələ ilə bağlı Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətinə sorğu ilə müraciət edib. Xidmət rəhbəri Eldar Sultanovun sorğumuza verdiyi cavab belə olub: "Binəqədi rayonunda hündür mərtəbəli binada ölümə nəticələnən yanğın hadisəsi üzrə Baş Prokurorluğun Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə İstintaq İdarəsində başlanmış cinayət işi üzrə istintaq tədbirləri davam etdirilir. Həmin cinayət işinin Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin vəzifəli şəxsləri barəsində Baş Prokurorluqda istintaq edilən cinayət işinə birləşdirilməsi ilə bağlı yayılan məlumatlar əsassızdır".

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Kişilər!!! Axırmıçı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə düyünlərin amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyünməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızılı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalqlar və ağrılaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda iken və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalxması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dərmansız müalicəsi

Həkimə zəng etmək üçün (saat 11.00-dan sonra)

Tel: (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Elan

Qəbələ rayonu Vəndam kəndində parket fabriki bütün avadanlıqları ilə birlikdə, çox ucuz qiymətə (7500 AZN) təcili satılır.
Tel: 070 335 90 15

Binəqədi-Xırdalan şossesi yaşayış massivi, Respublika Dövlət Yol Polisinin yaxınlığında əlverişli qiymətə 4 sot torpaq sahəsi satılır. 2,5 metr hündürlükdə daş hasarın içərisində, əla yerdə. İşiq, qaz, su 15 m. məsafədə yerləşir. Yenilənmiş kanalizasiya xətti, meyvə ağacları var. Yol asfalt-beton.
Tel: (050) 614-40-24

Elan

Buzovna dairəsində, Daxili Qoşunların yanında 7 sot torpaq satılır. Sotu 7500 AZN.
Əlaqə telefonu: (050) 343-59-72

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Etorts" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gicəlləmədən - lateks həlqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

MUSAVAT

Son səhifə

N 252 (6280) 13 noyabr 2015

Prezidentin nəvəsi 1 ton narkotiklə yaxalandı

ABŞ Venesuelada yüksək çinli məmurların beynəlxalq narkotik qaçaqmalçılığında əlləri olduğunu iddia edirdi. Venesuela prezidenti Nikolas Maduronun 2 yaxın qohumu Haitidə keçirilən əməliyyatla 1 tona yaxın narkotiklə saxlanılıb. Efrain Antonio Campos Flores və Francisco Flores de Freitas adlı 2 nəfər ABŞ təhlükəsizlik qüvvələrinin keçirdiyi əməliyyat zamanı Haiti polisi tərəfindən saxlanılıb. Narkotik qaçaqmalçılığına görə saxlanılan 2 şübhəli ABŞ narkotiklə mübarizə idarəsinə təhvil verilib. Saxlanılan şəxslərdən birinin prezident Maduronun nəvəsi, digərinin isə prezidentin həyat yoldaşının yaxın qohumu olduğu bildirilir. Əməliyyata rəhbərlik edən narkotik şöbəsinin əməkdaşı Maykl Viqil saxlanılan şəxslərin diplomatik pasportları olduğunu və toxunulmazlıq statusu ilə səyahət etdiklərini bildirib. ABŞ rəsmiləri uzun müddətdir Venesuelanın yüksək çinli məmurlarının beynəlxalq narkotik qaçaqmalçılığında əlləri olduğunu iddia edirdi. İyun ayında ABŞ mətbuatında, ABŞ federal prokurorluğu Venesuela parlamentinin spikeri Diosdadu Kabelle və digər rəhbər məmurlar barədə narkotik qaçaqmalçılığı və çirkli pul yumaq iddiaları ilə istintaq apardığı iddia edildi.

Dünyanın ən bahalı brilyant üzüyü

12 karatlıq "mavi ay" adlı brilyant üzük rekord qiymətə satılaraq dünyanın ən bahalı almaz üzüyü olub. İsveçrənin Cenevrə şəhərində keçirilən hərracda "mavi ay" adlı üzük 48 milyon 643 min İsveçrə frankına satılıb. İlk hərrac qiyməti 30 milyon frank olan üzüyün 48 milyon 634 franka satılması hər kəsi şoka salıb. Hong-Kongda bir kolleksiyaçı tərəfindən alınan mavi almaz Afrikada fəaliyyət göstərən "Petra Diamonds" şirkətinin məhsuludur.

Məlumat üçün bildirik ki, bir neçə gün əvvəl məşhur aktyor Sean Connerynin 15,04 karatlıq çəhrayı almazı 4 milyon 58 min İsveçrə frankına satılmışdı. Dünyanın nadir almazları sırasında olan 16 karatlıq çəhrayı

almaz 28,7 İsveçrə frankına honq-konqlu bir firma tərəfindən satın alınıb.

Saatı 40 dollara analıq edir

Qərribə yolla pul qazanmağa çalışan 63 yaşlı qadın saatı 40 dollara analıq edir. Hazırda Amerikada gündəmi zəbt edən müzakirələrdən biri də yaşlı qadının pul üçün gənclərə analıq edə biləcəyini açıqlamasıdır. Nyu-Yorkda "ki-rayə ana" işinə başlayan qadın saatı 40 dollara dərdlərini dinləyir, həyatla bağlı tövsiyələr verir, yemək bişirir, istəsəniz sizinlə film izləyə bilər. N.Kenally adlı qadın ətrafındakı gənclərin tez-tez ondan məsləhət aldığı deyib. Yaşlı qadın bu işə başlamasının əsas səbəbinin həm insanlar, həm də pul qazanmaq olduğunu deyib. Məsələ ilə bağlı mediaya açıqlama verən Kenally bir çox gəncin onunla söhbət etdiyini, ata-analarına danışmadıqları dərdlərini bu qadınla danışdıqlarını deyib. Hazırda hər kəsin diqqət mərkəzində olan yeni işin populyarlaşdı-b-populyarlaşmayacağı isə bəlli deyil.

Finlandiyada insanlar həftədə 8,5 saat çalışır

Finlandiyada aparılan araşdırmalar nəticəsində həftə ərzində ən çox və ən az çalışan ölkələr məlum olub. Məlumatlara görə, Finlandiya bu sırada sonuncu, Yunanıstan isə birinci yerdədir. Avropa Birliyinin açıqlamasına görə, ən az çalışanlar Şimalda yaşayanlar və fransızlardır. Finlandiyalıları həftədə 8,5 saat çalışırlar. Finlandiyada az çalışmanın səbəbi işə tətillər, gündəlik icazələr və işə gəlməməkdir. Avropa Birliyinə daxil olan ölkələrin vətəndaşları həftədə 40,5 saat çalışırlar. Yunanlar isə həftədə 43 saat çalışdıqları üçün bu sırada birinci yerdədir. 41,5 saatla Hollandiya ikinci sıradadır. Avstriya və İngiltərə vətəndaşları da siyahıda ön sıradadırlar. Ən az çalışanlar sırasında İsveç və Norveç vətəndaşları da var.

QOÇ - Yaxın bir həftədə görüşünüz bütün işləri planlaşdırmaq, müzakirələr aparmaq üçün çox uğurlu vaxtdır. Bu istiqamətdə təcrübəli insanların məsləhətlərindən də yararlanmaq olar.

BUGA - Bürcünüz neqativ kosmik ahəngə kökləndiyindən özünüzə təpər tapıb müqəddəs işlərinizdən yayınmamalısınız. Xeyirxah əməllərinizi əsirgəməyin. Şəxsi büdcənizə xəsislik etməyin.

ƏKİZLƏR - İstirahət etməyə vaxtınız yətməyə belə, gün ərzində savab işlərinizin sayını artırmağa çalışın. Qeybətdən, dedi-qodudan uzaq olun. Xüsusən də böyüklərə mərhəmət göstərin.

XƏRÇƏNG - Daxili narahatçılığınızın səbəbi qəlbinizə yaxın insanlarla lazımı münasibət qura bilməməyinizdir. Bu gün həmin qüsurları aradan qaldırın. Uzaq yola çıxmaqdan çəkinin.

ŞİR - Əgər ailə-sevgi münasibətlərində vəziyyət normaldırsa, digər məsələlərdə heç bir probleminiz olmayacaq. Maddi durumunuzun da yaxşılaşacağı gözlənilir.

QIZ - Günün birinci yarısında baş tutmayan bəzi cəhdlərinizə görə üzülməyin. Çünki sonrakı müddətdə onun əvəzi artıqlaması ilə ödənəcək. Ağılınıza gəlməyən sürprizlərə hazır olun.

TƏRƏZİ - Xoş ovqat yaşamaq istəyirsinizsə, oturaq işlərə son qoyun. Yalnız bu halda ulduzların bəxşisini görə bilərsiniz. Bu gün ovqatınızı yüksəldən bir çox insanla qarşılaşacaqsınız.

ƏQRƏB - Əsəblərinizi qoruyun ki, gün ərzində qarşınıza çıxan şanslardan lazımcına istifadə edə bilərsiniz. Özünüzü ümitsizliyə sürükləməyin və daxili orqanlarınıza fikir verin.

OXATAN - Qarşınızda böyük işlər durur və bu təqvimdə daha çox o barədə düşünməlisiniz. Sizə kömək edə biləcək hər kəsdən yaxşı mənada istifadə etməyə çalışın. Ailədə sabitliyi qoruyun.

OĞLAQ - Əsas probleminiz insanlarla münasibəti normal səviyyədə tənzimləyə bilməməyinizdir. Bir qədər obyektiv olun. Bunu bacarsanız, günün ikinci yarısında mütləq əvəzini görə bilərsiniz.

SUTÖKƏN - Bu gözəl günün mahiyyətini sizin qədr qavrayan yoxdur. Amma qavramaq azdır, bütün ruhunuzla Allah rızası üçün hərəkətə keçməlisiniz. Humanistliyi daha da artırın.

BALIQLAR - Fəaliyyət göstərdiyiniz müəssisələrə baş çəkməkdənsə, müqəddəs yerləri ziyarət edin. Xeyirxah insanlarla bir araya gəlin, kəsülüləri barışdırın, zavallıları sevin-dirin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

1 saatda 200 dollar qazanan dilənçi...

Nyu-Yorkda yaşayan Vil Andersen adlı dilənçinin saatda 200 dollar qazandığı açıqlanıb. "Nyu-York Post" qəzetinin haqqında reportaj hazırladığı Andersen əli açıq Nyu-York sakinlərinin ona və iti Rizzoya yemək yemələri, gecə hotel-də qalmaları üçün pul verdiklərini deyib.

Məlumatlara görə, ötən həftə Nyu-York polisi dilənçilərə kömək edilməməsi üçün müraciət edib. V.Andersen heç bir şey etmədən pul qazandığı üçün onu qınayan insanlara etirazını bildirib.

Səhifəni hazırladı: SAHNAZ

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-cü məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABİROĞLU

Lisənziya N: B 114
SAYI: 5.300

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.